БУТУН ДУНЕ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

УЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР КОМИТЕТЛАРИ, МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР СОВЕТЛАРИНИНГ ОРГАНИ

5-ЙИЛ ЧИҚИШИ
№ 72 (1076)
8 АПРЕЛЬ СЕШАНБА 1958 ЙИЛ
БАҲОСИ 20 ТИЙИН

БУГУНГИ СОНДА:

СССР Олий Совети сессиясининг қарорларига амалий иш билан жавоб берайлик! (1-бет).

Совет Иттифоқи Партия-Ҳукумат делегациясининг Венгрияда бўлиши (1-бет).

СССР Министрлар Совети Раиси Н. С. Хрушчевнинг АҚШ президенти Д. Эйзенхауэрга мактуби (1-бет).

УЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ (1-бет).

В. И. ЛЕНИН ТУҒИЛГАН КУННИНГ 88 ЙИЛЛИГИ ОЛДИДАН: **С. Сайдалиев.** — В. И. Ленин — Улуғ Октябрнинг йўлбошчиси (2-ва 3-бетлар).

Редакцияга хатлар (2-бет).

Чигит экишни юқори сифатли ўтказиш учун ҳамма зарур тадбирларни ўз вақтида амалга оширайлик! У. Жонгитов, С. Худойберганов, — Боёвут райони совхозларида экишга тайёргарлик кечикмоқда (3-бет).

БАҲОРГИ ҚУРТ БОҚИШНИ НАМУНАЛИ ЎТКАЗАЙЛИК! **Ф. Назаров.** — Давлатга янада кўп пилла етказиб берайлик (3-бет).

Жаҳон жамоатчилиги ядро синовларини ёппасига тўхтатишни талаб қилмоқда. СССР Олий Совети сессиясининг қарори тўғрисида чет элларда баён қилинган фикрлар. (4-бет).

Ананд Шридар Карник. — «Кашмир маликаси»нинг сири (4-бет).

Пахтакорларга мукаммал машиналар етказиб берайлик

СССР Олий Советининг яқинда бўлиб ўтган биринчи сессияси колхоз тузумини янада ривожлантириш ва машина-трактор станцияларини қайта ташкил этиш ҳақида Қонун қабул қилди. Коммунистик партия Марказий Комитети томонидан ишлаб чиқилган ва бутун совет халқи томонидан қизғин қўллаб-қувватланган бу ғоят муҳим тадбир социалистик жамиятимизнинг ишлаб чиқарувчи кучларини тағин ҳам зўр бериб ривожлантиришда кенг истиқболлар очиб берди.

Колхоз тузумини янада ривожлантириш вазифалари социалистик саноатимиз ходимлари зиммасига, биринчи галда машинасозларимиз зиммасига янги ва масъулиятли вазифалар юклайди. Улар мавжуд қишлоқ хўжалиги машиналари конструкциясини тинмай такомиллаштира боришлари, пахтачиликни комплекс механизациялаш имконини берувчи механизмларнинг янги турларини тайёрлашни бутун чоралар билан тезлаштиришлари лозим.

Илгарилари, қишлоқ хўжалик артелларига МТСлар орқали ишлаб чиқариш-техника ёрдами кўрсатилган пайтларда колхозчилар далаларда ишлаётган машиналарнинг қуввати ва сифати, вазни ҳамда иқтисодий кўрсаткичлари каби масалалар билан унчалик кўп қизиқмасдилар. Заводларда эса тайёрланган машина корхона техника-контроль бўлими кўригидан ўтгандан сўнг иш асосан тамом бўлган деб ҳисобланилар эди. Эндиликда, машина-трактор станциялари қайта ташкил этилаётган бир пайтда бу аҳвол бутунлай ўзгарди, машинасозларимиз олдига қўйилаётган талаб ҳар қачонгидан ҳам ошди.

Областимиз машинасозлари ана шу ғоят катта масъулиятни бутун тўлалиги билан ҳис қилганлари ҳолда ўзларининг ижодий ташаббусларини, билимларини, куч-ғайратларини ва тажрибаларини ҳозирги юксак талабларга жавоб берадиган машина ва механизмлар ишлаб чиқаришни кўпайтиришга ҳамда уларнинг сифатини янада яхшилашга сафарбар этмоқдалар.

Яқинда Чирчиқ қишлоқ хўжалиги машинасозлиги заводида КПСС Марказий Комитети февраль Пленуми ҳамда СССР Олий Совети сессиясининг колхоз тузумини янада ривожлантириш ва машина-трактор станцияларини қайта ташкил қилиш ҳақидаги қарорларига бағишланган умумзавод очиқ партия йиғилиши бўлиб ўтди. Корхона ишчилари, инженер-техник ходимлари ва хизматчилари қўйилаётган юксак талаблар нуқтаи-назаридан завод олдида турган вазифаларни ғоят ишчанлик билан муҳокама қилдилар. Йиғилишда пахтачилик бўйича Давлат махсус конструкторлик бюроси ходимлари ҳамда илмий-текшириш институтлари адресига жиддий эътирозлар айтилди. Корхона ишлаб чиқаришини яхшилаш, тайёрланаётган маҳсулот сифатини ошириш, машиналарнинг янги турларини яратиш ҳамда пахтакорлар билан ижодий ҳамкорликни тағин ҳам мустаҳкамлашга қаратилган конкрет таклифлар киритилди. Ана шу таклифларни ўрганиб чиқиш ва уларни изчиллик билан амалга ошириш — корхона маъмурияти, партия, комсомол ва касаба союз ташкилотларининг ҳамда Тошкент Совнархози машинасозлик саноати Бошқармаси раҳбарларининг муҳим вазифасидир.

Мамлакатимиздаги пахта етиштирадиган иттифоқчи республикаларни зарур машина ва механизмлар билан таъминлаш асосан областимиз саноат корхоналари зиммасига юклатилгандир. Бироқ шуни эътироф этиш керакки, бу корхоналарнинг шу кундаги иши социалистик қишлоқ хўжалигининг кун сайин ортиб бораётган юксак талаб ва эҳтиёжларига ҳали тўла жавоб бера олмайди. Кремлда бўлиб ўтган пахтакорларнинг Бутуниттифоқ кенгашида машинасозларимиз олдига ҳақли талаблар қўйилди. Жумладан, гидросистема воситаси билан тракторчининг ўзи бошқарадиган осма қишлоқ хўжалик машиналари жуда кам ишлаб чиқарилмоқда. Ваҳоланки, қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқаришининг ҳозирги босқичи худди ана шундай машиналарни айниқса кўп талаб қилмоқда.

Пахтачиликдаги энг кескин ва ҳал қилинишини кечиктириб бўлмайдиган проблемалардан бири — ҳосилни териб олишни механизациялашдир. Эндиликда бир киши чигитни квадрат-уялаб экиш асосида 2,5-3 гектар ерда юқори ҳосил етиштира олади, аммо унинг фақат 1-1,5 гектар ердаги ҳосилни қўлда териб олишга қурби етади. Мамлакатимиз пахтакорлари ўз олдиларига 12-15 йилда пахта етиштириш соҳасида Америка Қўшма Штатларига етиб олиш ва ўзиб кетиш вазифасини қўйдилар. Шу сабабли ҳам айрим процессларни механизациялашдан пахтачиликда экишдан тортиб теришгача бўлган барча ишларни чинакамига комплекс механизациялашга эришишни таъминлаш — конструкторларимиз, технологларимиз ва барча машинасозларимизнинг Ватан ҳамда халқ олдидаги муқаддас бурчидир.

Машиналарнинг янги турларини яратиш учун тажриба-конструкторлик ишларини тағин ҳам кенг қулоч ёйдириш, бу соҳадаги совет фани ва техникасининг ҳамда чет эллардаги энг сўнгги ютуқлардан дадиллик билан фойдаланиш зарур. Шу йилнинг ўзидаёқ ҳар бир уяга белгиланган миқдорда чигит экиб кетадиган сеялкани вужудга келтириш керак. Чигит шундай сеялка билан экилганда ғўзани яганалаш учун зарурият қолмайди, ёш ғўзаларни тез ва соғлом ривожлантириш учун жуда қулай шароит вужудга келади. Шу билан бир қаторда ҳар йили кўп миқдорда чигит тежаб қолинади. Янги, мукаммал пахта териш машиналари конструкцияларини имкони борича тезроқ ишлаб чиқиш билан алоҳида шуғулланиш лозим. Шунингдек, суғориш, чеканка қилиш ва пахтачилик билан боғлиқ бўлган бошқа ишларни механизациялаш масалаларини ҳам ҳал этиш зарур.

Корхона маркаси шуҳратини ошириш — машинасозларимиз олдида турган энг муҳим вазифадир. Ҳаётнинг ўзи конструктор ва технологларимиз олдига янгидан-янги талабларни қўймоқда. Улар ишлаб чиқариш новаторлари ва пахтакорларимиз билан ижодий ҳамкорликда иш олиб боришлари, ва шу асосда механизаторларимизнинг талаб ва эҳтиёжларига жавоб берувчи машиналарни яратишлари керак. Социалистик қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари саноатимиздан енгил, содда, бошқаришга қулай, кўпга чидайдиган ва шу билан бирга арзон ҳамда универсал машиналарни кўплаб ишлаб чиқаришни кутмоқдалар.

Ҳеч шубҳа йўққи, шонли конструкторларимиз, технологларимиз ва машинасозларимиз партия ташкилотларининг раҳбарлигида ўзларининг ижодий меҳнатлари билан пахта етиштириш ва унинг ҳосилини териб олишни тезроқ комплекс механизациялаш ва шу асосда қўл меҳнати сарфлашни кескин камайтириш, ғўзани парвариш қилиш қуроли сифатида кетмонни сиқиб чиқариш, меҳнат унумдорлигини ошириш, маҳсулот таннархини камайтириш учун бошланган умумхалқ ҳаракатига ўзларининг муносиб ҳиссаларини қўшадилар.

СССР Олий Совети сессиясининг қарорларига амалий иш билан жавоб берайлик!

Республика меҳнаткашлари бешинчи чақириқ СССР Олий Совети биринчи сессиясининг материалларини зўр қизиқиш билан ўрганмоқдалар. **Суратда:** Ўзбекистон ССР Фанлар академияси ядро-физика институтининг бир группа илмий ходимлари сессия якунлари тўғрисида суҳбатлашмоқда.
М. Турсунхўжаев фотоси, (ЎзТАГ фотохроникаси).

Сессия қарорларини амалга ошириш учун

Ўзбекистон пойтахтида ўтаётган кўпкишилик йиғилишларда меҳнаткашлар мамлакат давлат ҳокимиятининг олий органи томонидан қабул қилинган ҳужжатларни якдиллик билан маъқулламоқдалар.

Яқинда икки смена орасида Тошкент тўқимачилик комбинати биринчи йигирув-тўқув фабрикаси коллективининг йиғилиши бўлиб ўтди. Йиғилишда бошқа фабрикалардаги ишчилар, инженер-техник ходимлар ва хизматчиларнинг вакиллари ҳозир бўлдилар.

Йиғилишни биринчи фабрика партия бюросининг секретари М. Н. Корнева очди.

Тўқимачилар СССР Олий Совети депутати, Тошкент шаҳар партия комитетининг биринчи секретари Ф. Х. Хўжаевнинг сўзини зўр қизиқиш билан тингладилар. Ф. Х. Хўжаев сессиянинг якунлари тўғрисида, сессиянинг колхоз тузумини янада ривожлантириш ва машина-трактор станцияларини қайта ташкил қилиш йўллари белгиланган қарорлари тўғрисида, атом ва водород қуроли синовларини Совет Иттифоқининг бир ўзи тўхтатиши ҳақидаги масала юзасидан Олий Совет қабул қилган қарор тўғрисида сўзлаб берди.

Минбарга бирин-кетин тўқимачилар чиқдилар. Биринчи бўлиб мастер ёрдамчиси Ф. Исроилов сўз олади. У бундай деди:

— Коммунистик партия ва Совет ҳукуматининг сиёсати ҳар бир совет кишисига яқин ва тушунарлидир, чунки бу сиёсат мамлакатимизда коммунизм қурилишининг улуғвор программасини тез орада амалга оширишга қаратилган. Олий Совет сессияси СССР халқларининг иродасини ифодалаб, колхоз тузумини янада ривожлантириш ва МТСларни қайта ташкил қилиш йўлида КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Совети томонидан ишлаб чиқилган тадбирларни якдиллик билан қабул қилди. Бизлар, ишчилар, маҳсулот чиқаришни янада кўпайтириш, меҳнат унумдорлигини оширишни энг биринчи вазифамиз деб биламиз.

Титиш цехининг мастери К. Абдуллаева сўз олади.— СССР Олий Совети сессияси давлатимиз экономикасини янада мустаҳкамлаш ҳамда меҳнаткашларнинг фаровонлигини ошириш йўлидаги жуда муҳим масалаларни муҳокама қилди. Биз ҳаммамиз сессиянинг тарихий ҳужжатларини қизғин маъқуллаб, уни амалга ошириш учун курашамиз.

Йиғилишда биринчи йигирув-тўқув фабрикаси 2-цехининг бошлиғи инженер Ю. И. Трофимов, тўқув фабрикаси ремонт бўлимининг мастери С. Содиқов, читга гул босиш фабрикасининг браковшицаси З. Г. Лукьянова, комбинат директори З. А. Абдуллаевлар ҳам сўзга чиқди. Уларнинг ҳаммаси СССР Олий Советининг қарорларини якдиллик билан маъқулладилар ҳамда комбинат коллективи майолди мусобақасида меҳнатда янги муваффақиятларга эришади, дедилар.

Йиғилишда оширилган социалистик мажбуриятлар олинди. 1-Май байрамигача планлан ташқари 200 минг метр сурп, 20 тонна калава ип ишлаб чиқаришга, 10 тонна пахтани тежаб қолишга, пландан ташқари 100 минг сўм жамғаришга қарор қилинди.

«Ташсельмаш», «Ташкенткабель» заводларида ва шаҳарнинг бошқа саноат корхоналарида ҳам СССР Олий Совети биринчи сессиясининг ҳужжатларини муҳокама қилишга бағишланган кўпкишилик йиғилишлар бўлиб ўтди. (ЎзТАГ).

БЎСТОНЛИҚ ОЙНАСОЗЛАРИНИНГ ЯНГИ МАЖБУРИЯТИ

Яқиндагина ўз ишини тамомлаган СССР Олий Советининг сессияси халқимизнинг фаровонлигини оширишга қаратилган муҳим, тарихий қарорлар қабул қилди. Бўстонлиқ ойнасозлари барча совет кишилари сингари олий орган томонидан қабул қилинган бу қарорларни катта хурсандчилик билан ўрганмоқдалар.

— Мамлакатимизнинг олий органи — СССР Олий Совети сессияси социалистик қишлоқ хўжалигимизни янада юксалтиришга қаратилган тарихий ҳужжат қабул қилди, — дейди состав цехининг ишчиси О. Шерматов. — Биз, ойнасозлар жонажон коммунистик партиямиз ҳамда ҳукуматимиз томонидан амалга оширилаётган барча тадбирларни қўллаб-қувватлаймиз. Чунки Коммунистик партия ва Совет ҳукумати ҳамиша меҳнатсевар совет халқининг, бутун прогрессив инсониятнинг ҳис-туйғуларини орзу-умидларини ифодалаб келаётир. Олий Советнинг атом ва водород қуроли синовларини Совет ҳукуматининг бир ўзи тўхтатиши тўғрисидаги қарори бунинг ёрқин ифодасидир.

Ойна заводининг меҳнатсевар ишчилари СССР Олий Совети сессияси қарорларидан руҳланиб янги социалистик мажбурият олдилар. Улар 1958 йилда пландан ташқари 50 минг кубометр ойна тайёрлаб бериш ҳамда 300 тонна мазут, кўплаб электр энергияси иқтисод қилишга аҳд этдилар.

А. РАҲИМБЕРДИЕВ.

Фидокорона меҳнат қиламиз

ЛУНАЧАРСКОЕ (**«Тошкент ҳақиқати» мухбиридан**). Оржоникидзе район меҳнаткашлари СССР Олий Совети сессияси қабул қилган Қонун ва қарорларни зўр қониқиш билан кутиб олдилар. Пахтакорлар Олий Совет сессиясининг коллектив хўжаликни янада ривожлантиришни кўзда тутиб қабул қилган Қонунидан бениҳоя миннатдор бўлмоқдалар. Улар бу тадбирлар колхоз тузумини янада ривожлантиришда кенг перспективалар очиб беради, деб билмоқдалар.

Сессия қарорлари райондаги Хрушчев номли колхоз пахтакорларини айниқса руҳлантириб юборди. Улар техникани ўз қўлларига олгандан кейин дастлабки ҳисоблашларга кўра шу йилнинг ўзидаёқ 900 минг сўмлик фойда қиламиз деб мўлжалламоқдалар. Чунки ўтган йили МТСга тўланган ҳақ 1 миллион 200 минг сўмни ташкил этган эди. Ҳолбуки техникага сарф бўладиган ёнилғи ва запас қисмлар харажати бир йилда 300 минг сўмдан ошмайди.

Колхоз аъзолари ғоят кўтаринки руҳ билан меҳнат қилиб, пахтадан катта даромад олишнинг янги-янги резервларини қидириб топмоқдалар. Чунончи бу йил пахта майдонлари иккинчи даражали экин экиладиган майдонлар ҳисобига 90 гектарга кўпайтирилди, бултургига қараганда далага 6 минг тонна кўп маҳаллий ўғит ташиб чиқарилди ва 750 тонна минерал ўғит ташиб келтирилди.

Ҳозир пахта майдонлари деярлик экишга тайёрланди, 7 та чигит экадиган агрегат, шундан 3 таси режа сими тортиб квадрат-уялаб чигит экишга тахт қилиб қўйилди.

Илғор механизаторлардан А. Файзиев ва К. Зиёев ўртоқлар ўзларига 30 гектардан ер ажратиб олиб донгдор механизатор Тюпко усули билан пахта етиштиришга аҳд қилдилар.

Жонажон Коммунистик партия ва Совет ҳукуматининг колхозчи деҳқонлар ҳақида қилаётган буюк ғамхўрлигига жавобан Хрушчев номли колхоз аъзолари бу йил 620 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 45 центнердан «оқ олтин» етиштириш мажбуриятини олиб, зўр ғайрат билан ишламоқдалар.

Ғамхўрликка жавобан

Мирзачўл районидаги «Москва» колхози аъзолари СССР Олий Совети сессияси қарорларидан руҳланиб, кўклам дала ишларини янада кучайтириб юбордилар.

Механизаторлардан Н. Холқўзиев ва М. Искандаровлар бутун майдонларни текис бороналаб ерларни экишга тахт қилиб қўйдилар, натижада ҳозир улар ўз агрегатларидан унумли фойдаланиб квадрат-уялаб чигит экишга киришдилар.

Колхознинг Б. Нишонов, К. Ҳасанов ўртоқлар бошлиқ бўлган бригада аъзолари айниқса кўтаринки руҳ билан ишлаб бригаданинг экин майдонини қўриқ ва бўз ерлар ҳисобига 20 гектарга кенгайтирдилар. Шунингдек улар ҳар гектар ердан олинадиган ҳосилни 2-3 центнердан га оширишга аҳд қилдилар.

Илғор колхозчилардан Н. Номозов, В. Қулбеков, М. Бойтўлаков ўртоқлар кунлик нормаларини 2 — 2,5 ҳиссадан бажариб бошқаларга намуна бўлмоқдалар.

А. СУЛТОНОВ.

СССР Министрлар Совети Раиси Н. С. Хрушчевнинг АҚШ президенти Д. Эйзенхауэрга мактуби

СССРнинг АҚШдаги элчиси М. А. Меньшиков СССР Министрлар Совети Раиси Н. С. Хрушчевнинг мактубини АҚШ президенти Д. Эйзенхауэрга элтиб бериш учун АҚШ давлат секретари Ж. Ф. Даллесга 4 апрелда топширди.

Мактуб тексти қуйида эълон қилинади.

Ҳурматли президент жаноблари,

Атом ва водород қуролининг хилма-хил турларининг синовларини дарҳол тўхтатиш зарурлиги масаласи халқаро муносабатларда ҳозирги кунда миллион-миллион кишиларни айниқса ҳаяжонлантириб турган ва сира кечиктириб бўлмайдиган масалаларнинг биридир. Ядро қуролини портлатиб синашлар давом этаётганлиги сиёсий арбоблар ва мутахассис олимлардан тортиб, оддий кишиларга, шаҳар ва қишлоқларнинг оддий меҳнаткашларига, оилалик оналарга қадар барча аҳоли табақалари орасида жуда катта ташвиш туғдираётганлигини тушуниш қийин эмас. Чунки бу синовлар зўр бериб қуролланишни кучайтирмоқда, ядро қуролининг янги, тағин ҳам кўпроқ вайрон қиладиган ва қирадиган турларини ишлаб чиқиш ишига хизмат қилмоқда ва бу билан инсониятга таҳдид солаётган атом уруши хавфини тобора кучайтирмоқда.

Яна бунинг устига атом ва водород қуролини тажриба қилиш мақсадида муттасил портлатиш ўтказилаётганлиги ҳозирнинг ўзидаёқ, тинч даврда турли мамлакатлардаги бу нарсадан бехабар ва ҳеч бир гуноҳсиз тинч аҳолининг соғлигига зарар етказмоқда. 44 мамлакатнинг олимларидан, шу жумладан Америка Қўшма Штатлари ва Совет Иттифоқининг кўпгина атоқли олимларидан 9235 олим томонидан имзоланган ва шу йил январь ойида Бирлашган Миллатлар Ташкилоти бош секретарига топширилган мактубда, ядро бомбасини ҳар сафарги синаш радиоактив қолдиқларнинг миқдорини кўпайтириб, бутун дунёдаги одамларнинг соғлигига зарар етказмоқда ва келгуси авлодларнинг нормал ривожланишини хавф остида қолдирмоқда, дейилади.

Мана шуларнинг ҳаммасини ҳисобга олиб, Совет ҳукумати ядро қуроли синовларини тўхтатиш масаласини ҳал қилишни энди ортиқ орқага суриб бўлмайди, чунки одамларнинг соғлигига тузатиб бўлмайдиган зарар етказилишига йўл қўйиш мумкин эмас, деган хулосага келди.

Ҳозирги кунда фақат уч давлатнинг — СССР, АҚШ ва Буюк Британиянинг — ядро қуроли бор ва шу сабабли ядро қуроли синовларини тўхтатиш тўғрисида битимга келиш унча қийин эмас. Агар синовлар ҳозирги вақтда тўхтатилмаса, орадан бироз вақт ўтгач бошқа мамлакатлар ядро қуролига эга бўлиб қолишлари мумкин ва бундай шароитда синовларни тўхтатиш тўғрисида битимга келиш мураккаброқ иш бўлиб қолади, албатта.

Совет ҳукумати атом ва водород қуроли синовларини тўхтатишни таклиф этиб, кейинги уч йил мобайнида Америка Қўшма Штатлари ва Буюк Британия ҳукуматларига неча марталаб мурожаат қилди. Қўшма Штатлар ҳукумати, шунингдек Буюк Британия ҳукумати ядро синовларини муддатсиз тўхтатишга рози бўлишни истамаганликлари сабабли Совет Иттифоқи бу синовларни дастлаб лоақал чекланган муддат билан, масалан 2-3 йил муддат билан тўхтатиб туришни таклиф қилди. СССРнинг бу масалага доир таклифлари синовларнинг тўхтатилиши устидан зарур халқаро контроль ўрнатилишини кўзда тутади.

Мана шу ҳаракатларга қарамай, ядро синовларини ҳеч сўзсиз ва кечиктирмай тўхтатиш масаласини, ҳатто вақтинча тўхтатиб туриш масаласини ҳал қилиш тўғрисида, афсуски, шу вақтгача битимга келиш мумкин бўлмади.

Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи Олий Совети атом ва водород қуроли синовларини ҳамма жойда тўхтатишни амалий равишда бошлаб юборишга негиз солишга ва шу тариқа инсониятни қирғин атом уруши хавфидан узил-кесил халос қилиш йўлида биринчи қадам қўйишга интилиб, Совет Иттифоқида ҳамма турдаги атом ва водород қуроли синовларини тўхтатишга қарор қилди.

Совет ҳукумати СССР Олий Советининг шу қарорини бажариб, **ҳар қандай турдаги атом ва водород қуроли синовларини 1958 йил 31 мартдан бошлаб Совет Иттифоқининг бир ўзи тўхтатганлиги тўғрисида қарор қабул қилди.**

Совет ҳукумати Америка Қўшма Штатлари ҳукуматига, шунингдек Буюк Британия ҳукуматига бу қадамга қўшилишни таклиф этиб мурожаат қилади.

Ҳозирги вақтда ядро қуролига эга бўлган мамлакатларнинг ҳукуматлари СССРнинг бу таклифини қувватласалар ва улар ҳам бундан буён синовлар ўтказишдан воз кечганликлари тўғрисида қарор қабул қилсалар, у ҳолда бутун дунё халқларини ғоят ҳаяжонлантириб турган масала, ниҳоят, ҳал бўлади ва бу билан давлатлар ўртасида чинакам ишонч ўрнатиш йўлида, тинчликни мустаҳкамлаш йўлида олға томон катта қадам қўйилади.

Бироқ, ядро қуролига эга бўлган мамлакатларнинг ҳукуматлари Совет ҳукуматининг бу қарорини қувватлашни истамай, аҳволни аввалгича қолдиришни лозим топсалар, атом ва водород қуроли синовларини давом эттира берсалар, у ҳолда Совет Иттифоқининг ўз хавфсизлигини таъминлаш манфаатларини кўзлаб, ядро синовларини тўхтатиш тўғрисида олинган мажбуриятлардан ўзини эркли деб ҳисоблашдан бошқа иложи қолмайди, албатта. Совет ҳукумати аҳволнинг бундай тус олишини истамайди.

СССР ҳукумати, Америка Қўшма Штатларининг ҳукумати Совет Иттифоқининг ташаббусига қўшилиб, бу билан ядро қуроли синовларини ҳамма жойда абадий тўхтатишни мумкин бўладиган ишга айлантиради, деб астойдил умид билдиради.

Совет ҳукуматининг фикрича, атом ва водород қуролини биринчи бўлиб яратган ҳамда бу қуролнинг анча запасига эга бўлган бизларнинг иккала мамлакатимиз — СССР билан АҚШ — ядро синовларини кечиктирмай тўхтатишдек олижаноб ишда ташаббусчи бўлсалар, ўринли иш қилган бўлур эдилар.

Ҳозирги замон ядро қуроли таҳдид солаётган офатлардан одамларни муҳофаза қилиш йўлида қўйиладиган бу биринчи амалий қадам халқларни атом уруши хавфидан батамом халос қилишдан иборат вазифани ҳал қилиш соҳасида олға томон ҳаракат қилишни кўп жиҳатдан енгиллаштиради. Атом ва водород қуроли синовларини тўхтатиш умуман халқаро сиёсий вазиятни жиддий равишда яхшилашини ва ҳал этилмаган бошқа халқаро проблемаларни ҳал қилиш учун қулайроқ шароит вужудга келтиришини ҳеч ким инкор қилолмаса керак.

Президент жаноблари, Совет Ҳукуматининг юқорида айтилган таклифлари Америка Қўшма Штатлари Ҳукумати томонидан ижобий равишда кутиб олинади деб умид билдиришга ижозат бергайсиз.

Самимий ҳурмат билан

Н. ХРУШЧЕВ.

Америка Қўшма Штатларининг Президенти
Дуайт Д. ЭЙЗЕНХАУЭР.
Жаноб Олийларига

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

ЎЗБЕКИСТОН ССР ХАЛҚ МАОРИФИ ХОДИМЛАРИГА «ЎЗБЕКИСТОН ССРДА ХИЗМАТ КЎРСАТГАН ЎҚИТУВЧИ» ДЕГАН ФАХРИЙ УНВОН БЕРИШ ТЎҒРИСИДА

Халқ маорифини ривожлантириш соҳасидаги катта хизматлари, узоқ йиллар ва ҳалол ишлаганликлари учун қуйидагиларга «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган ўқитувчи» деган фахрий унвон берилсин:

ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ БЎЙИЧА

1. **Одилов** Аҳрорга — Қорасув районидаги 13-мактабнинг ўқитувчиси.
2. **Азизхўжаев** Раҳматуллага — Оржоникидзе районидаги 30-мактабнинг директори.
3. **Валиева** Ибодатга — Калинин районидаги 13-мактабнинг директори.
4. **Камолиев** Имомитдин Камолитдиновичга — Тошкент районидаги 1-мактабнинг ўқитувчиси.
5. **Қорабоев** Ғуломга — Калинин районидаги 26-мактабнинг директори.
6. **Кириченко** Анастасия Васильевнага — Юқоричирчиқ районидаги 36-мактабнинг ўқитувчиси.
7. **Почивалова** Анастасия Павловнага — Бекобод шаҳридаги 1-мактабнинг ўқитувчиси.
8. **Пўлатов** Фатҳуллага — Янгийўл районидаги 15-мактабнинг директори.
9. **Худяк** Владимир Васильевичга—Оққўрғон районидаги Сталин номли 11-мактабнинг директори.
10. **Йўлборсов** Абдусаломга — Калинин район халқ маорифи бўлимининг инспектори.

ТОШКЕНТ ТЕМИР ЙЎЛИ БЎЙИЧА

11. **Симонова** Клавдия Ивановнага — Тошкент шаҳридаги 34-мактабнинг ўқитувчиси.

ЎЗБЕКИСТОН ССР МАОРИФ МИНИСТРЛИГИ БЎЙИЧА

12. **Усмонов** Раҳимга — Педагогика фанлари институтининг директори.
13. **Нагорний** Иван Афанасьевичга — мактаблар бошқармасининг инспектори.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси Ш. РАШИДОВ.
Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари Ж. ИЛҲОМОВА.

1958 йил 7 апрель Тошкент шаҳри.

Совет Иттифоқи Партия-Ҳукумат делегациясининг Венгрияда бўлиши

БУДАПЕШТ, 5 апрель. (**ТАСС махсус мухбири**). КПСС Марказий Комитетининг Биринчи секретари ва СССР Министрлар Совети Раиси Н. С. Хрушчев бошчилигидаги Совет Иттифоқи Партия-Ҳукумат делегацияси бугун Сталинварош шаҳрига — қора металлургиянинг Совет Иттифоқи ёрдами билан барпо қилинган энг катта марказларидан бирига борди.

Венгрия Социалистик ишчи партияси Марказий Комитетининг Биринчи секретари Янош Кадар, Венгрия Социалистик ишчи партияси Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси ва Венгрия Халқ Республикаси Революцион ишчи-деҳқон ҳукумати раисининг биринчи ўринбосари Антал Апро ҳамда Венгрия Социалистик ишчи партияси Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси ва Марказий Комитетининг секретари Карой Киш делегацияга ҳамроҳ бўлиб бордилар.

Совет делегацияси боратуриб Адонь қишлоғида тўхтаб, маҳаллий аҳоли билан дўстона учрашди.

Делегация Сталинварошда Дунай металлургия комбинатини бориб кўрди.

Соат 11-30 минутда Горький майдонида Сталинварош меҳнаткашларининг оммавий митинги бўлди. Митингни Венгрия Социалистик ишчи партияси Фейер область комитетининг секретари Лайош Четерки очди.

Митингда Сталинварош шаҳар партия комитетининг биринчи секретари Янош Юҳас, Венгрия Социалистик ишчи партияси Марказий Комитетининг Биринчи секретари Янош Кадар, СССР Министрлар Совети Раисининг Биринчи ўринбосари Ф. Р. Козлов ҳамда КПСС Марказий Комитетининг Биринчи секретари ва СССР Министрлар Совети Раиси Н. С. Хрушчев нутқ сўзладилар. Митинг қатнашчилари совет меҳмонларини қизғин ва самимий табрикладилар.

Митинг тамом бўлгандан кейин Венгрия Социалистик ишчи партиясининг шаҳар комитети ва шаҳар кенгаши совет меҳмонлари шарафига зиёфат бердилар.

Делегация бугун кечқурун Будапештга қайтиб келди.

ГЎШТ, СУТ ВА ТУХУМ ТАЙЁРЛАШ ҲАМДА ХАРИД ҚИЛИШНИНГ 1958 ЙИЛ I КВАРТАЛДАГИ ДАВЛАТ ПЛАНЛАРИ БАЖАРИЛГАНЛИГИ ТЎҒРИСИДА

СССР Министрлар Совети ҳузуридаги Марказий Статистика бошқармасининг ахбороти

Мамлакат қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари чорвачилик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтириш учун социалистик мусобақани авж олдириб, гўшт, сут ва тухум тайёрлаш ҳамда харид қилишнинг 1958 йил I кварталдаги давлат планини муваффақиятли бажаришга эришдилар. Умуман СССР да шу йил 1 апрелга қадар гўшт тайёрлаш плани 104 процент, сут тайёрлаш 103 процент ва тухум тайёрлаш плани 129 процент бажарилди. Ҳаммаси бўлиб 570 минг тонна гўшт, 2 миллион 864 минг тонна сут ва 1 миллиард 45 миллион дона тухум тайёрланди ва харид қилинди.

Колхозлар ва совхозлар 1958 йилнинг биринчи кварталида гўшт тайёрлаш ва харид қилиш планини бажариш билан бирга чорва моллар сонини ҳам кўпайтирдилар. Шу йилнинг биринчи кварталида колхозлар ва совхозлар ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан давлатга гўштни 101 минг тонна ва сутни 351 минг тонна кўп топширдилар ва сотдилар.

РСФСР, Украина ССР, Белоруссия ССР, Литва ССР, Латвия ССР, Молдавия ССР, Эстония ССР ва Грузия ССР гўшт тайёрлаш планини муваффақиятли бажардилар.

РСФСР, Белоруссия ССР, Латвия ССР, Литва ССР, Эстония ССР, Арманистон ССР, Грузия ССР, Озарбайжон ССР, Ўзбекистон ССР, Қозоғистон ССР, Қирғизистон ССР, Тожикистон ССР ва Туркманистон ССР сут тайёрлаш квартал планини муддатидан олдин бажардилар ва давлатга сут топширишни ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан анча кўпайтиришга муваффақ бўлдилар.

Болаларни ясантирамиз

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг «Болалар учун кийим-кечак ва пойафзал ишлаб чиқаришни кенгайтириш, хилларини кўпайтириш ва сифатини яхшилаш тўғрисида»ги қарори муносабати билан Тошкент Совнархози ва унга қарашли корхоналарда қандай тадбирлар амалга оширилаётганилан газетхонларни хабардор қилиш мақсадида якинда мухбиримиз Тошкент Халқ хўжалиги кенгаши енгил саноат Бошкармаси бошлиғининг ўринбосари ўртоқ Мирзакаримов билан суҳбатлашди.

Савол: Партия ва ҳукуматнинг карори муносабати билан Тошкент Совнархози қандай тадбирларни амалга ошираётир?

Жавоб: Янги қарор тўғрисида гап бораркан, дастлаб меҳнаткашларнинг моддий фаровонлиги, айниқса ёш авлод тўғрисида партия ва ҳукуматимизнинг тинмай ғамхўрлик қилиб келаётганини мамнуният билан таъкидлаб ўтиш керак. Болалар кийим-кечакларини кўпайтириш ва сифатини яхшилаш тўғрисида чиқарилган қарор ҳам мана шу олижаноб ғамхўрликнинг ёрқин ифодасидир. Барча саноатчилар қатори Тошкент иқтисодий райони енгил саноати корхоналарининг ходимлари ҳам ўз вақтида чиқарилган бу қарорни амалга ошириш учун курашни бошлаб юбордилар. Саноат корхоналарида болалар учун пойафзал, ички ва устки кийимлар ишлаб чиқаришни мавжуд резервларни янада кўпроқ ишга солиш йўли билан кўпайтира бориш тадбирлари белгиланди.

Савол: Кўп ота-оналар, болалар муассасаларининг ходимлари айниқса пойафзал танқислигидан шикоят киладилар. Бу йил Совнархоз корхоналари пойафзал ишлаб чиқаришни қанча кўпайтирадилар?

Жавоб: Ўтган йили Совнархозга қарашли корхоналар ҳаммаси бўлиб 800 минг жуфтдан ортиқроқ болалар пойафзали ишлаб чиқарган бўлсалар, бу йил 1.878 минг жуфт чиқариш планлаштирилган эди. Янги қарор муносабати билан пойафзалчилар бунга қўшимча равишда яна 200 минг жуфт турли болалар оёқ кийими беришга қарор қилдилар. Жумладан, Янгийўл тикув-пойафзал комбинати фақат болалар пойафзали ишлаб чиқаришга ихтисослаштирилди. Бу ерда ўтган йили 347 минг жуфт пойафзал чиқарилган бўлса, бу йил 800 минг жуфтга яқин чиқарилади. Тошкентдаги 2-пойафзал фабрикаси болалар оёқ кийими тикмас эди. Бу ерда янги цех қурилди ва у йил охиригача 287 минг жуфт пойафзал беради. Цех коллективи якинда кўриниши жуда чиройлик, кийишга қулай ва узоқ чидайдиган сандалет ишлаб чиқаришни ўзлаштирди. Илгари бундай пойафзал фақат Ригада ишлаб чиқарилар эди. 1-пойафзал фабрикаси қишлоқ жойлардаги болалар учун 260 минг жуфт булғори этиклар, боғча ва мактаб ёшидаги болалар учун 150 минг жуфт ботинка, полуботинка ва туфлилар ишлаб чиқаради. Фабрика коллективи партия ва ҳукуматнинг янги қарорига жавобан ўз зиммасига қўшимча равишда 60 минг жуфт болалар пойафзали бериш мажбуриятини олди. Шунингдек, Чирчиқ пойафзал фабрикаси ишчи ва хизматчилари йил охиригача мактаб ёшидаги болалар учун 500 минг жуфтга яқин оёқ кийими ишлаб чиқариш учун курашаётирлар. Чирчиқ шаҳрида йилига 2 миллион жуфтга яқин болалар пойафзали ишлаб чиқарадиган фабрика қурилаётир. Бу корхона йил охиригача ишга туширилади.

Савол: Кийим-кечаклар ишлаб чиқариш ҳам кўпайтириладими?

Жавоб: Қанча кўпайишини қуйидаги рақамлардан яққол кўриш мумкин: болалар пальтоси ўтган йилдагидан 54 мингта кўп, яъни 212 мингта, костюм 68 мингта кўп, яъни 334 мингта, шим 46 мингта кўп, яъни 112 минг, кўйлак ва фартук 51 мингта кўп, яъни 156 мингта, блуза ва курткалар 6 мингта кўп, яъни 84 мингта ишлаб чиқарилади. Бундан ташқари, Чирчиқ тикув фабрикаси коллективи ўз зиммасига йил охиригача қўшимча равишда 3 мингта сукно-шерсть костюм, мактаб ёшидаги болалар учун 15 мингта вильвет костюм, 12 мингта сукно-шерсть шим, мактабгача ёшдаги болалар учун 12 мингта вильвет костюм тикиб бериш мажбуриятини олди.

Тошкентдаги 1-тикувчилик фабрикаси ишчилари пландан ташқари 8 мингта болалар шерсть костюми, 4 мингта қизлар шерсть костюми, 2-тикувчилик фабрикаси коллективи эса мактаб ёшидаги болаларга сукно-шерстдан 10 мингта кўйлак, мактабгача ёшдаги болалар учун 5 мингта кўйлак ва 3 мингта шойи кўйлак бериш мажбуриятини олди. «Қизил тонг» фабрикаси тикувчилари ва инженер-техник ходимлари меҳнат унумдорлигини ошириш ва бошқа резервларни ишга солиш йўли билангина мактабгача ва мактаб ёшидаги болалар учун қўшимча равишда 4 миллион 994 минг сўмлик 27 мингта пальто тайёрлаб бериш учун курашни қизитиб юбордилар.

Савол: Трикотаж кийимларга нисбатан талаб ва эҳтиёж тез ўсиб бораётир. Бу эҳтиёжни қондириш юзасидан қандай чоралар кўрилаётир?

Жавоб: Ҳақиқатан ҳам кўриниши чиройлик ва чидамли трикотажлар кейинги вақтларда харидорлар томонидан суюб олинаётир. Кун сайин ўсиб бораётган мана шу талабни ҳисобга олиб, ички ва устки трикотаж кийимлар чиқаришни кескин даражада кўпайтирмоқчимиз. Ўтган йили СССР Йўллар министрлигининг Тошкентдаги трикотаж фабрикаси бизнинг бошқарма қарамоғига ўтказилган эди. Бу корхона энг янги техника асосида реконструкция қилинди ва фақат устки трикотаж кийими ишлаб чиқаришга ихтисослаштирилди. Ўтган йили бу фабрика болалар учун ҳар хил фасон ва размерда 13 мингта устки трикотаж кийими ишлаб чиқарган бўлса, бу йил қарийб 450 мингта чиқаради.

Тошкент пайпоқ трикотаж фабрикасида мактабгача ва мактаб ёшидаги қиз ва ўғил болаларга 24 мингта устки трикотаж кийими ва 900 мингтадан ортиқ ички кийим тайёрланади.

Савол: Ёзги мавсумда болаларни янги фасон ва моделдаги қандай кийимлар билан хурсанд қилмоқчисизлар?

Жавоб: Бу йил янги хил маҳсулотлар ҳар қачонгидан анча кўп чиқарилади. Янги ўзлаштириладиган ва оммавий тарзда ишлаб чиқаришга киришиладиган моделлар сони 200 га яқинлашади. Шундан қарийб 90 таси устки кийим моделларидир. Жумладан, турли ёшдаги болалар учун 34 хил пальто, 18 хил ип газламадан тикилган кўйлак, 11 хил жун газламадан тикилган кўйлак, 9 хил шойи кўйлак, ўғил ва қиз болалар учун 8 хил шерсть ва 9 хил ип газлама ҳамда вельветдан тикилган костюм яқин кунлар ичида магазинларга чиқарилади. Бундан ташқари пайпоқ трикотаж фабрикаси 6 хил трикотаж жемпер, 7 хил пуловер тайёрлашни ўзлаштираётир. Янгийўл пойафзал фабрикаси қизил шевро ва хромдан таги чарм, тумшуғи очиқ, тасмали, енгил ва чиройли туфли ишлаб чиқаришни ўзлаштираётир. 2 та фабрика четига чиройлик рант тикилган чидамли, хушбичим ва енгил сандалетлар тайёрлашга бошлади. Эрта-индин уни шаҳар магазинларида кўриш мумкин.

Савол: Болалар учун тайёрланаётган айрим пойафзал ва кийим-кечакларнинг сифати унча яхши эмас. Маҳсулотларнинг сифат кўрсаткичини яхшилаш юзасидан нималар қилинаётир?

Жавоб: Бошқармага тушаётган сигналлар, корхоналарга савдо ташкилотларидан келиб турган рекламациялар ва маҳсулот сифатини текширувчи комиссияларнинг актлари хали ҳам маҳсулот сифатини яхшилашда қониқарли иш қилинмаётганлигидан далолат беради. Ҳозир бу соҳада тубдан бурилиш ясаш тадбирлари ишлаб чиқилаётир. Бошқарма ва Совнархоз маҳсулот сифати учун корхона раҳбарларининг масъулиятини ошириш юзасидан жиддий ишлар қилади. Жумладан, Тошкентдаги биринчи тикувчилик фабрикасида ҳар ҳафтада бир кун цехларда ишлаб чиқарилаётган маҳсулот сифати атрофлича текширилади. Бу ишга тажрибали тикувчилар, малакали мастерлар, инженер ва технологлар ҳамда цех бошлиқлари жалб этилади. Шу куни ҳафталик ишга якун ясалади. Сифатли ишлаганлар тақдирланади, бракка йўл қўйганлар ва сортни бузганлар билан алоҳида гаплашиб олинади. Фабрика коллективининг бу ташаббуси ҳамма корхонада қўлланилса, сифат кўрсаткичларини анча яхшилаш таъминланади. Биз мана шу тажрибани оммалаштирмоқдамиз.

Хулоса қилиб шуни айтиш керакки, Тошкент Совнархозига қарашли енгил саноат корхоналарининг кўп минг кишилик ижодий коллективлари партия ва ҳукуматимизнинг чақириғига амалий иш билан жавоб берадилар, болаларимизни хилма-хил, чидамли ва кўркам кийимлар билан ясантириш учун бор куч ва ғайратларини сафарбар этадилар.

Чирчиқ пойафзал фабрикасининг ишчилари ва инженер-техник ходимлари Партия ва Ҳукумат қарорига жавобан болалар оёқ кийими ишлаб чиқаришни кун сайин кўпайтирмоқдалар. **Суратда:** кундалик топшириқни 170-180 процентдан бажараётган илғор тикувчи **С. Апазов** иш устида.

Р. Шамсутдинов фотоси. (ЎзТАГ фотохроникаси).

Ёш темирйўлчилар слёти

Яқинда пойтахтдаги темир йўлчилар маданият саройида ёш темирйўлчилар слёти бўлиб ўтди. Слётга темир йўл Тошкент узели ва шаҳар халқ маорифи мактабларининг пионер ва ўқувчилари меҳмон бўлиб келдилар. Кичик Тошкент темир йўлининг бошлиғи ўртоқ Абдуллаева йиғилганларга ёш темир йўлчиларнинг фаолияти ҳақида гапириб берди.

Кичик темир йўл маъмурияти 58 та тўгарак ташкил этиб, унга мингдан ортиқ ёш темир йўлчи — ўқувчиларни жалб этган. Қишки ва кўкламги каникул вақтида тўгаракларнинг аъзолари тепловоз депоси, йўл дистанцияси, вагон депоси, Октябрь революцияси номидаги паровоз-вагон ремонт заводи, алоқа узели, товар ва пассажир станциялари ва бошқа жойларга экскурсияга бордилар. Бу йил ёш темирйўлчилар Днепропетровск шаҳридаги кичик Сталин темир йўлига экскурсияга борадилар.

Ёш темирйўлчилар сафини кенгайтириш ва уларнинг талабларини тўлароқ қондириш мақсадида бу йил бир қанча муҳим тадбирлар амалга оширилади. Чунончи станцияда ўқув биноси, слесарлик, дурадгорлик ва механика устахоналари қурилади. Ёш темирйўлчилар бу устахоналарда тажрибали инструкторлар раҳбарлигида ҳунар ўрганадилар. Темир йўл станциясига ТУ 1-002 маркали тор изли тепловоз берилиши муносабати билан бу йил станция ҳузурида катта ёшдаги болалар учун 20 кишилик тепловозни ўргатувчи махсус тўгарак ташкил этилади.

Слётда тепловоз машинисти Б. Эрматов, ўқувчилардан Низомиддинов ва Столяровлар ҳам сўзга чиқдилар. Йиғилиш охирида слёт қатнашчиларига «Матрос Чижик» номли бадиий фильм қўйиб берилди.

Редакцияга хатлар

Ғишт ишлаб чиқариш сифати яхшилансин

Меҳнаткашларнинг талабига мувофиқ Чиноз район марказига янги ҳаммом қуриладиган бўлди. Ҳадемай, пойдевор ҳам кўтарилиб қолди. Мана энди пишиқ ғишт керак: «Узоққа бориб ўтиришнинг ҳожати йўқ, — дейишди қурувчилар, — ўзимизнинг райпромкомбинатдан олаберамиз».

— Сизлар қураётган ҳаммом бизга ҳам хизмат қилади-ку, — мамнун бўлиб деди промкомбинат бошлиғи ўртоқ Т. Чиндаев. — Қўйнидан тўкилса қўнжига, ҳар қанча ғишт керак бўлса етказиб берамиз. 1000 донасини 235 сўмдан бемалол олаберасизлар!

110 минг дона ғиштга хак тўланди. Машиналар бу ғиштларни авайлаб қурилишга ташиб келтирди. Ҳай-ҳай «ғиштмисан-ғишт». Қўлга ушламасингдан синади, эҳтиётини қилсанг ҳам бўлмайди, ҳеч бўлмаганда тўрт қисмга бўлинади-ю, ер билан ўпишақолади.

Энди нима қилиш керак?! Ғиштнинг хали пишиб етилмаганлиги, тўғрироғи қип-қизил кесаклиги кўнгилни ранжитиб турганида, унинг бошқа яна бир қийиғи чиқиб қолди. Ғиштнинг стандарти бузуқ! Ҳеч бири-бирига тўғри келмайди, бирининг қалинлиги 3,5 сантиметр бўлса, иккинчисиники 4 сантиметр, бирининг бўйи 22 сантиметр бўлса, бошқасиники 24 сантиметр.

Ниҳоят бу ҳақда ўртоқ Чиндаевга шикоят қилинди. Бу сафар у аввалгидек мулойимлик билан эмас, анчамунча тўнглик билан «бизда бори шу!» деб жавоб берди.

Қурувчилар ғиштни ишлатишга мажбур бўлишди. Охири нима бўлди денг! Деворнинг қинғир-қийшиғини тўғрилаш учун мўлжалдагидан 4,5 тонна ортиқ цемент сарфланди. 41 минг дона ғишт 4-5 бўлакка бўлиниб, бракка чиқди. Шундай қилиб, райпромкомбинат раҳбарларининг айби билан хаш-паш дегунча қурувчилар 10 минг сўмга яқин зарар кўрдилар. Дарвоқе, район ижроия комитети ходимлари учун ҳам иккита участка қурилаётган эди. Бу участкалар учун ўша «машҳур» промкомбинатдан 25 минг дона «пишиқ ғишт» олинган эди. Шундан 9 минг донаси елга учди.

Промкомбинат ойлик ғишт пишириш планини 130 процентдан ошириб бажарар экан. Раҳбарлар сон кетидан қувишар эканлар-у, сифатига қиё боқмас эканлар. «Қўлдан кетгунча, эгасига етгунча» деб, мана шунисига айтадилар-да!

Ҳаммом қурилишига ҳозир Янгийўл ғишт заводидан пишиқ ғишт олинаяпти. Стандарт бир хил: 6х26. Уни ҳавас билан терасан киши, нархи ҳам райпромкомбинатникидан арзон, 1000 донаси 165 сўм!

Демак, райпромкомбинатнинг «ғишти» ҳаммага маълум бўлиб қолди. Райпромкомбинат раҳбарлари ғишт ишлаб чиқариш сифатини кескин яхшилаш чорасини кўришлари керак.

Ж. УСМОНОВ.

Ишчи ёшлар ётоқхоналарига эътибор кучайтирилсин

Оҳангарон шаҳридаги кўпчилик саноат корхоналарида ишчи ёшлар самарали меҳнат қилмоқдалар. Яқиндагина 10-синфни тугаллаб чиққан ёшлар корхоналарда ишлаб, ҳунар ўрганмоқдалар. Уларнинг сони тобора кўпаймоқда.

Ёшлар унумли меҳнатдан сўнг мириқиб ҳордиқ чиқариш, маданий дам олишни истайдилар.

Уларнинг ана шу талабларига яраша шароит яратиб бериш корхоналарнинг раҳбарлари, касаба союз ташкилотларининг эътиборидан четда қолмаслиги керак.

Лекин шаҳардаги айрим ишчи-ёшлар ётоқхоналари бу талабга мутлақо жавоб бермайди. Жумладан, ГРЭС қурилиши, «Узбекшахстрой» тресті бошқармасига қарашли ишчи-ёшлар ётоқхоналаридаги камчиликлар бунга мисол бўла олади. ГРЭС қурилишига қарашли 9-ётоқхонани олайлик. Ўртоқ Афанасьева комендантлик қилаётган бу ётоқхонанинг уборщицаси йўқлигидан хоналар ҳамма вақт ифлос бўлиб ётади, шкаф, вешалкалар йўқ. Ётоқхонада бундан бошқа инвентарлар ҳам етишмайди.

Ётоқхонанинг номигагина қизил бурчаги бўлиб, у ўз ҳолига ташлаб қўйилган. У ерда на газета, на журнал, на шахмат-шашка топилади. Ётоқхонанинг тарбиявий-оммавий ишлар раҳбари ўртоқ Тўхтарова қизил бурчакни безаш, турли тўгараклар ташкил қилиш ишларига масъулиятсизлик билан қараб келмоқда. Бундай аҳволлар ГРЭС қурилишига қарашли 2, 7-ётоқхоналар, ҳамда «Казахэнергомонтаж» трестининг 6-ётоқхоналарида ҳам мавжуд.

Қурилиш бошқармаларининг раҳбарлари, ётоқхона комендантлари ёшларнинг маиший эҳтиёжларига масъулият билан қарасинлар. Ёш ишчиларнинг талаби шу!

М. МИРҲАМИДОВ.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» МАТЕРИАЛЛАРИ ИЗИДАН

„Шу ҳам концертми?“

Мирзачўл колхоз-совхоз театрининг Ховос районида қўйиб берган концерти томошабинлар талабини мутлақо қондирмаганлиги ҳақида газетамизнинг шу йил 19 март сонида Ховос район партия комитетининг ходимлари Холмуродов, Шодиев ва Меликов ўртоқларнинг хатлари босилган эди.

Тошкент область маданият бошқармасидан редакциямизга хабар қилишларича газета материали Мирзачўл театрининг бадиий Советида муҳокама қилинган ва унда келтирилган фактлар тўла исботланган. Ўзбошимчалик қилиб, тасдиқдан ўтмаган ашулаларни ижро этгани учун артист Аҳмедовга виговор эълон қилинган. Концерт бригадасини юборишдан олдин тайёргарлик кўришга эътибор бермагани учун музика раҳбари Қодиров ва режиссер ёрдамчиси Толипов ўртоқлар огоҳлантирилган. Театрнинг бадиий совети мавжуд камчиликларни бартараф қилиш ва репертуарни бойитиш учун амалий тадбирлар белгилаган.

„Беморлар арзи“

Газетамизнинг шу йил 26 февраль сонида юқоридаги сарлавҳа остида материал босилиб, унда «Ленинизм» колхозидаги медицина пунктининг мудири Анна Макаровна Кузнецованинг ўз вазифасига панжа орасидан қарагани, беморлар арзига қулоқ солмагани ва бошқа камчиликлар танқид қилинган эди.

Сирдарё район ижроия комитетидан редакциямизга хабар қилишларича текширишда газетада келтирилган фактлар тўла тасдиқланган. Район соғлиқни сақлаш бўлими ўз вазифасини ҳалоллик билан бажармагани учун Анна Кузнецовани медицина пунктининг мудири вазифасидан бўшатган ва колхоз медицина пункти ишини тузатиш тадбирларини кўрган.

Электр қуриб беришни талаб қиламиз

Янгийўл районидаги Ленин номли колхоз қишлоғи электрлаштирилганига бир неча йил бўлди. Лекин, шу пайтгача қишлоқдаги кўпчилик хонадонларга электр кирмаган. Колхознинг Марказий кўчаси ва қишлоқ марказида яшовчи колхоз аъзоларининг уйларигина электр билан ёритилган, холос. Аммо, Марказий кўчадан узоқроққа жойлашган хонадонларни электрлаштириш масаласига колхоз раҳбарлари (правление раиси О. Қўчқоров) эътиборсизлик билан қараб келмоқдалар. Ўртоқ О. Қўчқоров колхоз аъзоларининг бу ҳақдаги ҳақли талабларига «уйларингиз марказдан узоқ» деган баҳонани рўкач қилмоқда. Шу баҳона билан колхоздаги 100 дан ортиқ хонадонга электр чироқлари ўрнатилмаётир.

Колхоз раҳбарлари колхозчилар арзига қачон қулоқ соладилар. Биз уйларимизга электр қуриб беришни колхоз правлениесидан талаб қиламиз.

С. ТЎЛАГАНОВА,
Ленин номли колхоздаги 14-мактаб секретари.

Социалистик мусобақани қизитаётирлар

Қуйи Чирчиқ районидаги Солдатский жут-каноп заводининг коллективи умумхалқ социалистик мусобақасига қўшилиб маҳсулот ишлаб чиқариш биринчи квартал планини муддатидан бир неча кун олдин муваффақиятли якунлади.

Заводнинг барча цехлари ва участкаларида социалистик мусобақа яхши йўлга қўйилган. Корхонанинг А. Неъматуллаев, М. Соколов, Ш. Алиев, М. Лекторович, Г. Жаферова каби ўнлаб ишлаб чиқариш илғорлари смена топшириқларини системали суратда 150-160 процент этиб бажараётирлар.

Қ. ПЕРШЕЕВ.

В. И. ЛЕНИН ТУҒИЛГАН КУННИНГ 88 ЙИЛЛИГИ ОЛДИДАН

В. И. ЛЕНИН—УЛУҒ ОКТЯБРНИНГ ЙЎЛБОШЧИСИ

XIX асрнинг охири, XX асрнинг бошида Россияда империализмнинг асосий зиддиятлари жуда кескинлашган, революцион ҳаракатнинг маркази Европадан Россияга кўчган эди.

1905 йил 9 январда Петербургда бўлиб ўтган қонли якшанба воқеаси революцион бўронни бошлаб юборди. Мамлакатда буржуа-демократик революцияси етилмоқда эди. Халқ томонидан қилинадиган қуролли қўзғолон ғалабаси натижасида чоризмни ағдариш, демократик республика ўрнатиш, 8 соатлик иш куни жорий қилиш, ер масаласини ҳал қилиш кун тартибига қўйилган эди. Пролетариат бу революциянинг гегемони — йўлбошчиси бўлиши, пролетариатнинг революциядаги авангардлигини таъмин этадиган ягона марксистик тактика бўлиши керак эди.

В. И. Ленин кўтарилиб келаётган биринчи рус буржуа-демократик революциясининг большевистик тактикасини, ишчилар синфи тактикасини гениал равишда асослаб берди. Коммунистик партиянинг сиёсий (тактика) асосларини ишлаб чиқди. В. И. Ленин пролетариат олдида турган ва кечиктириб бўлмайдиган амалий масалалар, чунончи: қуролли қўзғолон уюштириш, чор ҳукуматини ағдариш, муваққат революцион ҳукумат тузиш, бу ҳукуматда социал-демократларнинг қатнашиши, буржуа-демократик революцияда пролетариатнинг гегемон бўлиши тўғрисидаги ғояни ривожлантирди ва пролетариатнинг раҳбарлик ролини сақлаган ҳолда ишчилар синфи билан деҳқонларнинг иттифоқи революциянинг ғалаба қилиши учун муқаррар шарт эканлигини кўрсатди. В. И. Ленин буржуа-демократик революциянинг ўсиб социалистик революцияга айланишининг аниқ ва равшан перспективасини белгилаб берди. 1905 йилнинг апрелида бўлиб ўтган партия III съезди В. И. Ленин томонидан ишлаб чиқилган большевистик партия тактикасини тасдиқлади. В. И. Ленин бошчилигидаги большевиклар меньшевик оппортунистларнинг ажратувчиликдан, хиёнаткорликдан иборат тактик йўлига қарамай, биринчи рус революциясини большевистик тактик йўлдан ривожлантириш учун сабот билан курашдилар.

1905-1907 йиллар революцияси Европа ва Осиёдаги капитализмнинг нисбатан «тинч» ривожланишига чек қўйиб, улуғ революцион бўронлар даврини бошлаб берди, бу революция ишчилар синфи ва барча меҳнаткашларнинг 1917 йиллдаги зафарли жанглари учун муқаддима ва сабоқ бўлди.

Энг йирик империалистик давлатлар ўртасида жуда кескин тус олган зиддиятлар биринчи жаҳон урушини келтириб чиқарди. Коммунистик партия биринчи бўлиб империалистик урушга қарши чиқиб, империалистик урушни капиталистларга ва помешчикларга қарши, демократия ва социализм ғалабаси учун ишчи ва деҳқонларнинг граждан урушига айлантиришга чақирди.

1917 йил январь ойининг бошида Петроград ишчилари большевистик партия чақириғи билан забастовка қилдилар. Деҳқонлар орасида, солдатлар ўртасида норозилик ва революцион кайфият тинмай ўсиб борди. Бошланиб кетган стачка ва намойишларга большевиклар раҳбарлик қилдилар. Ишчилар Давлат думасини ҳимоя қилишга чақирган меньшевикларга эргашмадилар. Большевиклар казармаларга кириб солдатларни қўзғолон кўтарган ишчиларга қўшилишга чақирдилар. Эркак ва аёл ишчилар қўзғолончиларга қарши кўчаларга олиб чиқилган солдатлар билан иноқлашиб кетдилар.

27 февраль (12 март)да, большевикларнинг раҳбарлиги остида Петроград гарнизонининг 66 минг солдати қўзғолон кўтарган ишчиларга қўшилдилар. Ишчилар ва солдатлар билан арсенални қўлга олдилар. Ишчиларга 40 минг милтиқ тақсимлаб берилди. Қўзғолончилар бир қанча чор министрларини, генералларини, жандармларини, Петроград округининг қўмондони генерал Хабаловни штаби билан қамоққа олдилар, шаҳарнинг энг муҳим пунктларини ишғол қилдилар. Кеч кирганда пойтахт бутунлай қўзғолон кўтарган халқ қўлига, ишчилар ва солдатлар қўлига ўтган эди. Петроград ишчиларини Москва ва бошқа саноат марказларининг ишчилари, меҳнаткаш деҳқонлар, солдатлар ва матрослар қўллаб-қувватладилар.

Шундай қилиб, Россияда февраль буржуа-демократик революцияси ғалаба қилди. Асрлар бўйи халқлар тюрмаси бўлиб келган романовлар монархияси қулатилди.

Биринчи рус революцияси даврида бўлганидек февраль буржуа-демократик революциясининг ҳам гегемони Россия пролетариати бўлди. Унга В. И. Ленин ва у тузиб, тарбиялаган Коммунистик партия бошчилик қилди.

Чоризм ағдариб ташланганидан кейин муваққат буржуа ҳукуматидан иборат буржуа диктатураси, ишчи ва солдат депутатлари Советларидан иборат пролетариат ва деҳқонларнинг революцион-демократик диктатураси, яъни қўш ҳокимиятчилик вужудга келди. Дастлабки вақтда муваққат буржуа ҳукумати мустаҳкам таяна оладиган куч деярли йўқ эди. Ишчи ва солдат депутатларининг Советларигина муайян кучга эга эдилар, кенг халқ оммаси, армия ва флотнинг жуда кўпчилиги уларга чексиз ишонар ва қўллаб-қувватлар эди.

Мамлакатнинг марказий районларида авж олган революцион кураш тўлқинлари Туркистонга ҳам етиб келди. 1917 йил 3 мартда Тошкент шаҳар темир йўл ишчилари кўп киши қатнашган митингда большевикларнинг таклифига биноан ишчи депутатлари Советини сайладилар. Совет составига Тошкент большевикларидан А. Я. Першин, В. С. Ляпин ва бошқа ўртоқлар кирган эди. 5 мартда Тошкент гарнизонининг солдат депутатлари Совети тузилди. Бу иккала Совет 28 мартда ишчи ва солдат депутатларининг Тошкент Советига бирлашди. Ўлкадаги революцион кучлар тазйиқи ва актив революцион фаолияти натижасида Туркистонда чоризм тартиблари қулатилди, мамлакат марказида бўлгани сингари бу ерда ҳам қўш ҳокимиятчилик вужудга келди. 1917 йил 7 февралда IV давлат думаси депутати капиталист Шчепкин бошчилигида Туркистон комитети тузилди. Муваққат ҳукумат тузган бу Туркистон комитетининг сиёсати аслида қамоққа олинган жаллод генерал-губернатор Куропаткин ва ағдариб ташланган чоризм сиёсатидан сира фарқ қилмас эди.

Муваққат ҳукумат империалистик буржуа ҳукумати, помешчик-капиталистлар ҳукумати бўлганлигидан империалистик урушни давом эттириб, миллионларча кишиларни ҳалок қила берди, деҳқонларга ер бермади, халққа нон ва озодлик бермади ва бера олмас эди, мамлакатни ҳалокат ёқасига олиб бориб қўйди. Меньшевиклар билан эсерлар ҳам муваққат ҳукуматни қўллаб-қувватладилар, ишчи ва солдат депутатлари Советларини Муваққат ҳукуматга бўйсундириш, ишчилар синфи манфаатларига хиёнат қилиш, революцияни тўхтатиш йўлини тутдилар.

Февраль буржуа-демократик революцияси ғалаба қилган пайтда В. И. Ленин Швейцарияда эди. У Россияда революциянинг ғалаба қилганлиги тўғрисидаги хабарни олиши биланоқ 7 (20) мартда ўзининг машҳур «Узоқдан хатлар»ида Россиядаги воқеаларни анализ қилиб, партиянинг вазифаларини белгилаб берди. «...Ишчилар, — деб ёзган эди В. И. Ленин, — сиз чоризмга қарши бўлган граждалар урушида пролетарча қаҳрамонлик, халқ қаҳрамонлиги мўъжизаларини кўрсатдингиз, сиз революциянинг иккинчи босқичида ўз ғалабангизни ҳозирлаш учун пролетарча ва умумхалқ уюшқоқлиги мўъжизаларини кўрсатишингиз лозим» (Асарлар, 23 том, 348 бет).

Февралдан октябргача бўлган даврда большевиклар партияси олдида буржуа-демократик революциясидан социалистик революцияга ўтишдан иборат стратегик вазифа турар эди. Бу вазифани улуғ Ленин ўзининг машҳур Апрель тезисларида ҳар тарафлама тўла асослаб берди. Большевикларнинг Бутунроссия VII (Апрель) конференцияси ва партия VI съезди қарорларида бу стратегик вазифа ўз ифодасини топди.

Икки ҳокимиятчилик даврида, июль воқеаларига қадар большевиклар партияси «Бутун ҳокимият Советларга!» деган шиор билан майдонга чиқдилар. Бу шиор революциянинг тинч ривожланишини кўзда тутар эди. Большевистик партиянинг асосий вазифаси ташкилий ва сиёсий-оммавий ишнинг барча формаларидан фойдаланиб, меньшевик ва эсерларнинг хоинлик ролини фош этишдан, уларни оммадан ажратиб қўйиб, Советларда кўпчиликни большевиклар томонига ағдариб олишдан ва бутун давлат ҳокимиятини Советлар қўлига тўплашдан иборат эди. Бу давр большевистик партиянинг омма ўртасидаги таъсири ниҳоятда тез ўсиб борган давр бўлди. Буни большевистик партия сафларининг тезлик билан ўсганлиги яққол исботлайди. Тўла бўлмаган маълумотларга кўра, 1917 йил апрелда 80 минг партия аъзоси бўлса, июлда улар сони 240 мингта етди.

Буржуа Муваққат ҳукуматининг хиёнаткорликдан иборат сиёсати туфайли давом этаётган урушнинг бир кунлик чиқими халққа 50 миллион сўмга тушарди. Халқ қашшоқлашиб, кулфат чекиб турган бир пайтда капиталистлар сурбетлик қилиб, ишчиларни кўчага ҳайдамоқда эдилар. 1917 йил май ойида 108 завод ёпилиб, 8,7 минг ишчи ишсиз қолди. Июнда 125 завод ёпилиб, 38,4 минг ишчи ишдан бўшатилди, июлда 206 завод ёпилиб, 47,7 минг ишчи кўчага ҳайдалди.

Муваққат ҳукумат инглиз-француз капиталига тобора кўпроқ қарам бўлиб қолди. Уруш халқ ва армиянинг тинкасини қуритганлигига, мамлакат учун жуда оғир бўлганлигига қарамай, муваққат ҳукумат 18 июнда рус, инглиз, француз ва америка империалистларининг иродасини бажариб, жинояткорона ва беҳуда ҳужумни бошлади. Бу аҳвол ишчи, деҳқон ва солдатларнинг ғазабини ошириб юборди. Улар муваққат ҳукуматга қарши курашни кучайтирдилар ва 3-4 июлда ишчи ва солдат депутатлари Советининг ижроия комитетидан бутун ҳокимиятни Советлар қўлига олишни талаб қилиб, намойишга чиқдилар.

Ишчи ва солдатларнинг июлдаги тинч намойиши буржуазияни кўрқитиб қўйди муваққат ҳукумат меньшевик ва эсерларнинг розилиги билан намойишчиларни пулемёт ва милтиқлардан ўққа тутди. Петроград кўчалари қонга бўялди, 400 га яқин киши ўлди ва ярадор бўлди. В. И. Ленин 4 июль бурилишидан кейин объектив ҳолат кескин равишда ўзгарди, қўшҳокимиятчилик тамом бўлди, бутун ҳокимият муваққат ҳукуматнинг қўлига ўтди, ишчи ва солдат депутатлари Советларида ҳеч қандай ҳуқуқ қолмади, деб кўрсатди. Майда буржуа партиялари бўлган эсерлар ва меньшевиклар партиялари контрреволюцион жаллодликнинг иштирокчилари ва ёрдамчилари бўлиб қолдилар. Революциянинг тинч даври тамом бўлди, кун тартибига найза қўйилган эди.

В. И. Ленин «Шиорларга доир» ва бошқа асарларида июль воқеаларидан кейин мамлакатда юз берган аҳволни чуқур таҳлил қилиб, янги вазиятнинг моҳиятини, синфий кучлар нисбатини, айрим синфлар ва партиянинг аҳволида рўй берган ўзгаришларни донолик билан кўрсатиб берди. В. И. Ленин юз берган янги вазиятда ҳокимиятнинг тинч йўл билан Советларга ўтиши тўғрисидаги шиор амалда халқни алдашдан иборат бўлишини ҳисобга олиб, «Бутун ҳокимият Советларга!» деган шиорни кун тартибидан вақтинча олиб қўйишни зарур деб ҳисоблади.

Коммунистик партиянинг июль воқеаларидан кейин юз берган янги вазиятга мос келадиган ленинча стратегик йўлини партия қарори билан мустаҳкамлаш учун 1917 йил 8 августда партиянинг VI съезди чақирилди. В. И. Ленин съезд ишларида шахсан қатнаша олмади. Лекин у ўз сафдошлари ва шогирдлари — Орджоникидзе, Сталин, Свердлов орқали яшириниб турган жойидан съездга раҳбарлик қилиб турди. Съезд В. И. Ленинни ўзининг фахрий раиси қилиб сайлади.

Съезддаги асосий масалалар Марказий Комитетнинг сиёсий ҳисоботи ва сиёсий аҳвол тўғрисидаги масала бўлиб, бу масалаларда В. И. Лениннинг раҳбарлик кўрсатмалари баён этилган эди. Бу масалалар юзасидан қилган докладида И. В. Сталин Лениннинг раҳбарлик кўрсатмалари тўғри эканлигини кўрсатди ва уларни қаттиқ ҳимоя қилди. Съезд юз берган янги шароитда революциянинг тинч ривожи ва ҳокимиятнинг Советлар қўлига тинчлик билан ўтиши мумкин бўлмай қолди, чунки энди ҳокимият амалда контрреволюцион буржуазия қўлига ўтиб кетди, даврнинг асосий шиори қуролли қўзғолон ғалабаси натижасидагина буржуазия ҳокимиятини бутунлай тугатишдан иборатдир, деб қарор қабул қилди.

Съезд ўз резолюцияларида янги вазиятда ишчилар синфи деҳқонларнинг энг камбағал табақалари билан иттифоқ бўлиб, социалистик революция қилиниши мумкинлигини, В. И. Лениннинг бир мамлакатда социалистик революция ғалаба қилиши мумкин деган назарияси тўғри эканлигини ва бу назарияни дастлаб Россияда амалга ошириш мумкин эканлигини ишончли далиллар билан исбот қилди.

Чигит экишни юқори сифатли ўтказиш учун ҳамма зарур тадбирларни ўз вақтида амалга оширайлик!

Боёвут райони совхозларида экишга тайёргарлик кечикмоқда

Далаларда баҳор нафаси кезмоқда! Мўл ҳосил етиштираман деган деҳқоннинг шу кунларда бел боғлаб, астойдил меҳнат қиладиган, чигит экиш кампаниясини ҳар тарафлама шайланиб кутиб олиш учун чинакамига курашадиган қизғин палласи. Ишни бошидан пухта қилган, темирни қизиғида урган пахтакор ютади, ҳеч қачон ер чизиб қолмайди. Боёвут районидаги Карл Маркс номли, «Коммунизм» колхози далаларида бўлган киши худди ана шундай намунали ишлар қилинаётганлигини кўриб хурсанд бўлади.

Карл Маркс номли колхоз аъзолари ўтган йили кўкламда ҳам, ғўза парвариши даврида ҳам қатор камчиликларга йўл қўйган эдилар. Натижада ҳосил бурунги йиллардагига қараганда камайиб кетди. Йиллик пахта тайёрлаш давлат плани бажарилмай қолган эди. Бу йилги ҳаракат эса бутунлай бошқача. Пахтакорлар ўтган йилги камчиликлардан тўла хулоса чиқариб олганлар. Мўл ҳосил учун йил бошидан пухта тайёргарлик кўрилмоқда.

Бу йил 760 гектар ернинг ҳаммасида ғўзани икки томонлама парвариш қилиш планлаштирилган. 400 гектар ерга режа симлари тортиб чигит экилади. Шу мақсад билан пахта майдонлари яхлитлаштирилиб, текисланиб экишга тахт қилиб қўйилди. Назарий билим олиб, бир неча бор амалий машғулотлар ўтказган 9 экипаж аъзолари экишни бошлаб юбордилар.

Шу кеча-кундузда ўтган йили гектаридан 55 центнердан ҳосил олган Тошпўлат Шокиров, 16,5 гектар ернинг ҳар гектаридан давлатга 57 центнердан пахта топширган Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Чекбобо Бердиқулов ўртоқлар бошлиқ звено ва бригада пахта далаларида айниқса иш қизғин.

Бироқ, район бўйича олганда чигит экишни ўтказиш шу куннинг талабларига тўла жавоб бера олмайди. Бу соҳада ҳали қатор камчиликлар мавжуд: ерларни текислаб экишга тайёрлаш, ер чекалари ва увотларни чопиб тўла гектар ҳосил қилиш, далага маҳаллий ўғит ташиб чиқариш, давлат томонидан берилган минерал ўғит ва уруғлик чигитларни ташиб олиш ишлари жуда ҳам суст боряпти.

Район раҳбарлари: «1-Боёвут» совхози коллективи анча дуруст ишлаяпти» дейишади. Совхоз директори ўртоқ А. Урисбиев ана шуни таъкидлаб, амалга оширилган тадбирларни қаторлаштириб санаб ташлайди: унинг айтишича пахта майдонлари аллақачон ҳайдаб бўлинган, вақтида яхоб берилган, ерда нам сақлаб қолиш мақсадида, пахта майдонлари бир эмас, икки мартадан борона қилинган. 72 та механизатор ўртоқ Тюпко методи асосида ишламоқчи бўлибди. Бу йил 4500 гектар ерга 60x60, 50x50 схемасида режа симлари тортиб чигит экиш планлаштирилибди. Бунинг учун 85 та экипажнинг 595 кишидан иборат аъзолари назарий билим олибдилар.

Қоғоздаги сводка, рақамларга қарасангиз совхоздаги ҳамма иш қойил қилингандек кўринади. Аммо чигит экишни муваффақиятли ўтказиш учун амалга оширилиши лозим бўлган қатор тадбирларнинг ҳали ҳам бажарилмаётгани кишини ажаблантиради.

Мана бир мисол, планлаштирилган 14 минг тонна ўрнига далага энди 350 тоннадан кўпроқ маҳаллий ўғит ташиб чиқарилибди?!

— Ахир бу жуда камку? — сўрадик биз директордан.

— Нега кам бўлсин, аввалги жамғарилган 8 минг тонна гўнгни ҳайдаш олдидан ерга солганмиз, эндигисини ғўзани озиқлантириш учун тўплаяпмиз, — дейди хотиржамлик билан ўртоқ Урисбиев.

Бўлимларда ерларни текислаб, экишга тайёрлаш соҳаси ҳам қониқарсиз аҳволда. Директор бўлса: «Қосим Валиев, Холмурод Норчоев ўртоқлар бошқараётган бўлимларда 650 гектардан пахта майдони бор. Бу бўлимларнинг азаматлари астойдил ишлаб, шу кунгача 350 гектардан ерни экишга тайёрлаб қўйдилар» деб мақтайди. Ахир чигит экиш бошланган ҳозирги кунларда ерини тўла текислаб бўлмаган деҳқоннинг ишини қониқарли деб бўладими?! Ўртоқ Т. Холбоев бошқараётган бўлимда 600 ўрнига 124, ўртоқ Андабоев бўлимида эса 450 ўрнига энлигина 50 гектар ер экишга тайёрланибди.

Кўриниб турибдики совхоз раҳбарлари шу куннинг муҳим вазифаларига бир ёқлама қараяптилар.

Ана шундай аҳвол «Дружба», «Фарҳод» совхозларида ҳам давом этмоқда. Бу совхозларда ўтган йили чигит экишга тайёрланиш даврида йўл қўйилган камчиликлар яна такрорланаётир.

Ўртоқ Т. Аъзамхўжаев директорлик қилаётган «Дружба» совхозида меҳнат интизомининг бузилиш ҳолларига йўл қўйилмоқда. Прогулчилар, кундалик белгиланган нормани бажармаётган, иккинчи даражали иш билан банд қилиб қўйилган кишилар сони анчагина. Техникадан ҳам унумли фойдаланилмаётир.

3-«Боёвут» совхозида ҳам (директори ўртоқ Қ. Рашидов), «Фарҳод» совхозида ҳам (директори К. Ботиров) квадрат-уялаб чигит экишга тайёргарлик кўриш соҳасида қатор камчиликларга йўл қўйилмоқда. Янги усулда чигит экиладиган ерлар ҳали тўла ажратиб чиқилмаган, текисланмаган, далаларда шу вақтгача амалий машғулотлар ўтказилмаётганлиги сабабли рўйхатга олинган экипаж аъзолари ўз соҳаларини яхши эгалламаганлар.

Боёвут райони совхозларининг раҳбарлари барча куч ва техникадан унумли фойдаланиб, йўл қўйилаётган камчиликларни тезда бартараф қилиш учун курашишлари, бу йил районнинг илғор районлар қаторидан ўрин олишига муносиб ҳисса қўшиш учун ҳаракат қилишлари керак.

У. ЖОНГИТОВ,
С. ХУДОЙБЕРГАНОВ.

Трактор-далачилик бригадалари ишга киришди

Колхоз аъзолари КПСС Марказий Комитети февраль Пленуми қарорларини қизғин қўллаб-қувватлаб, МТСдан бир неча трактор ва бошқа қишлоқ хўжалик машиналарини сотиб олган эдилар. Шу муносабат билан бу ерда иккита трактор-далачилик бригадаси ташкил этилди. Бу бригадаларга ёш механизаторлардан Х. Қолдибеков, А. Қўқонов ўртоқлар бошлиқ қилиб тайинланди. Бригадаларнинг ҳар бирига 42 гектардан ер ажратилган, составида 2 тадан звено бор. Звено бошлиқлари ва бош сувчилар бригадирнинг ёрдамчилари вазифасини бажарадилар.

Трактор-далачилик бригадаларидаги барча ишларни ҳисобга олиб бориш учун ҳар иккала бригадага битта учетчик тайинланди.

Бу янги трактор-далачилик бригадалари зарур техника воситалари билан таъминланган. Бригада аъзолари гектаридан 33 центнердан ҳосил етиштириш мажбуриятини олиб квадрат-уялаб чигит экишни бошлаб юбордилар.

Янгийўл районидаги Ленин номли колхоз правлениеси ва партия ташкилоти механизациядан ҳар тарафлама унумли фойдаланиш йўли билан пахта етиштиришни кўпайтириш ва унинг таннархини кескин камайтиришга қаратилган бошқа тадбирларни ҳам амалга ошираётирлар.

Т. НИШОНБОЕВ.

ТЮПКОЧИЛАР

Моҳир универсалчи ўртоқ Омонбой Муродов колхоз правлениесига Тюпко методи асосида ишлашга аҳд қилганлигини билдирди. Правление унинг илтимосини қондирди. Омонбой Муродов бошлиқ 4 кишига 30 гектар ер ажратиб берилди. Бригада составида уста сувчи бор. Улар ҳар гектар ердан 38 центнердан «оқ олтин» етказишга аҳд қилиб чигит экишга уюшқоқлик билан киришдилар.

Ҳар гектар ерга 7 тоннадан маҳаллий ўғит ташиб чиқарилди. Ер текислаш ишлари ҳам сифатли ўтказилди. 30 гектар ернинг ҳаммасига 60x60 схемасида чигит экилади.

Т. СУЛАЙМОНОВ,
Оққўрғон районидаги Жданов номли колхоз.

СОВХОЗ ИШЧИЛАРИНИНГ АҲДИ

Бекобод районидаги 1-«Далварзин» совхозида бу йил 200 гектар янги ер ўзлаштирилиб, пахта майдони 4600 гектарга етказилди. Совхоз ишчилари техникадан унумли фойдаланиб, ана шу ерларнинг ҳар гектаридан 26,1 центнердан ҳосил етиштиришга аҳд қилганлар. Шу мақсадда 3400 гектар ерга квадрат-уялаб чигит экиш планлаштирилган эди. Ишчилар, механизаторлар бунга пухта тайёрландилар. Ер ва техника экишга ўз вақтида тахт қилинди. Шунинг учун ҳам чигит экишга уюшқоқлик билан киришилди.

Совхознинг илғор бўлим ва бригадалари ишни ўзаро социалистик мусобақа асосида ташкил этиб, чигитни тез ва сифатли экиб олиш учун курашаётирлар.

Г. ИГНАТОВ.

Ўртасарой районидаги «Коммунизм» колхозига Тошкентдаги ремонт заводининг коллективи томонидан ишлаб чиқарилган янги типдаги борона мола келтирилди. **Суратда:** (чапдан) бригада механиги **З. Рўзиматов,** колхоз агрономи **М. Нуриддинов** ва партия ташкилотининг секретари **М. Хўжаев** ўртоқлар бу янги механизмни ишга туширишдан олдин текшириб кўрмоқдалар.

В. Салов фотоси.

АГРОНОМ МАСЛАҲАТИ

Чигитни экишдан олдин дорилаш

Агар чигит экишдан олдин сульфат аммоний ва гексохлоран дусти билан дориланмаса, униб чиққан ғўза кўчатларининг барги гоммоз билан касалланиши, илдиз чириш касаллиги пайдо бўлиши мумкин. Кўп ҳолларда эса ёш ғўза кўчатлари зараркунанда ва касалликдан бутунлай нобуд бўлиши ҳам мумкин.

Гоммоз—ғўза тупларида бўладиган бактериал касалликдир. Бу бактериялар чигит пўстлоғида бўлади. Ғўза баргида бу касаллик дастлаб мой доғига ўхшаб вужудга келади. Ғўза ўсиши билан бу касаллик кучайиб, ғўза барги, шонаси, пояси ва кўсакларини ҳам босиб кетиши мумкин. Натижада бундай ғўза ҳосилга кирмай нобуд бўлади.

Шунинг учун ҳам бу касалликнинг олдини олиш учун чигитни экишдан аввал зарур химикатлар билан албатта дорилаш керак.

Чигит икки усул билан дориланади: пахта тозалаш заводлари ва совхозларда мис трихлорофинолляти билан қуруқ ҳолда, экиш олдидан колхозларда эса формалин билан ҳўллаб дориланади.

Ўртасарой, Ўрта Чирчиқ, Чиноз, Сирдарё, Мирзачўл, Гулистон ва Оққўрғон районларининг кўпчилик колхозлари пахта тозалаш заводларидан 5000 тоннадан кўпроқ қуруқ ҳолда дориланган чигит олдилар. Бу колхоз аъзоларининг экиш кампанияси даврида бажарадиган ишларини анча енгиллаштиради. Мис трихлорфиноляти билан қуруқ ҳолда дориланган чигитдан униб чиққан ғўзалар гоммоз ва илдиз чириш касали билан зарарланмайди. Бу усул билан қуруқ ҳолда дориланган чигитни чуқурга солиб ивитиб бўлмайди. Агар чуқурга солиб ивитилса, у ўз қувватини йўқотади. Бундай чигитларни уюб сув сепиб намлаш керак. Бунда шуни ҳам эътиборга олиш керакки, кўп районларда 10 апрелгача чигитни ивитмасдан фақат намлаб экиш керак. Чунки бу вақтда тупроқда нам кўп бўлади, тупроқнинг қизиш температураси ҳали анча паст бўлади. Апрелнинг иккинчи ўн кунлигида эса чигитни албатта яхшилаб намлаб экиш керак. Буни қуйидаги усул билан бажариш зарур: чигитни тахминан 20 сантиметр қалинликда узунасига ёйиб устига сув сепиб аралаштириш керак ва ҳўлланган қопларни ёпиб димлаб қўйиш керак. 2-3 соат димлаб сув сепиб намлашни яна такрорлаш лозим. Шундай қилиб, 2-3 марта қайта намлаш керак. Бир тонна чигитни намлаш учун 750-1000 литр сув сарфланади. Тўлиқ намланган чигитлар 6-8 соат димлаб, сўнг экилади.

Намланган чигитни экишдан аввал 12 процентли гексохлоран дусти билан ҳам дорилаш зарур. Гексохлоран дусти порошок ҳолида бўлиб, ҳар бир тонна чигитга 40 килограммдан сарфлаб дориланади. Ғўзанинг ўсиш даврида гексохлоран дусти ғўза туплари орасида жойлашиб олади ва трипс зараркунандаси ғўзага тушиб кемира бошлаганда у гексохлоран дусти заҳаридан дарҳол ўлади.

Мис трихлорфиноляти ва гексохлоран дусти препаратлари заҳарлидир. Шунинг учун бу препаратлар билан чигитни дорилаганда эҳтиёт бўлиш керак.

Кўпчилик колхозлар чигитни формалин билан ҳўллаб дорилаб экадилар. Яхшилаб ивитилган ва формалин билан дориланган чигитни бир тоннасига 50 килограммдан сульфат аммоний порошоги билан ҳам дорилаш керак. Шунингдек сульфат аммоний ўрнига 12 процентли гексохлоран дусти ҳам ишлатиш мумкин. Экишдан аввал бу тадбирларни тўла амалга ошириш ғўзани турли касалликлардан сақлайди ва ғўза парвариши даврида ғўза зараркунандаларига қарши курашни 4-5 марта енгиллаштиради.

С. БОНДАРЕНКО.

БАҲОРГИ ҚУРТ БОҚИШНИ НАМУНАЛИ ЎТКАЗАЙЛИК!

Давлатга янада кўп пилла етказиб берайлик

КПСС Марказий Комитетининг январь ойидаги Мурожаатида қишлоқ хўжалигининг бошқа тармоқлари билан бир қаторда пиллачиликни ҳам ҳар тарафлама ривожлантиришга, пилла ҳосилини бутун чоралар билан кўпайтиришга алоҳида аҳамият берилган. Бизнинг Бўстонлиқ районидаги колхозчилар ва «Бўстонлиқ» совхозининг ишчилари ҳам партиямизнинг Чақириғига амал қилиб районда пиллачиликни ривожлантириш учун, ундан олинадиган маҳсулотни кўпайтириш учун, янги сорт пилла қурти боқиш учун курашмоқдалар.

Маълумки, Бўстонлиқ районидаги колхозлар ва совхоз бўлимлари ҳозиргача Тошкент областида етиштирилаётган бутун пилланинг қарийб 9 процентини етказиб бермоқдалар. Пилла етиштиришда катта ҳисса қўшиб ўзларининг Ватан олдидаги бурчларини шараф билан бажармоқдалар.

Партиямизнинг Чақириғидан илҳомланган районимиз меҳнаткашлари бундан кейин ҳам пиллачиликни ривожлантириш учун астойдил курашмоқдалар. Дастлаб улар илгариги бағдот сортли пилла уруғи ўрнига янги совет сорти бўлган оқ пилла уруғини боқиш учун тайёрлик кўраётирлар. Чунки илгариги бағдот сортли 1 қути пилла қуртини боқиш учун 10-11 центнер тут барги сарфланарди. Лекин шунга қарамай ундан олинадиган пилла ҳосили жуда кам бўларди. Совет селекционерлари томонидан етиштирилган янги оқ пилла навли пилла қуртига кам барг сарф этилишига қарамай, ундан юқори ҳосил олинмоқда. Колхозлар бағдот сортига қараганда оқ пилла уруғидан мўл ҳосил етиштириб кўпроқ даромад олмоқдалар.

1956 йилда Энгельс номли колхоз бағдот сортли пилла қурти боқиб 29,5 минг сўм даромад қилган эди. Лекин 1957 йилда барг ресурсларини, пилла уруғини кўпайтирмай туриб шу миқдордаги пилла қуртидан 72 минг сўм даромад олди. Оқ пилла уруғидан олинган ҳосил ҳам, даромад ҳам икки баравардан ошиб кетди. Энгельс номли колхозда ўтказилган тажриба совет сорти бўлган оқ пилла уруғининг ҳар тарафлама афзал эканлигини кўрсатди.

Ўтган йили район бўйича оқ пилла уруғидан олинган ҳосил ўрта ҳисобда 65 килограммданга тўғри келди. Илғор пиллачилик бригадалари ҳар қути уруғдан 80-100 килограммдан пилла териб олдилар. Масалан, Энгельс номли колхознинг пиллачиларидан Иброҳимова 1 қути оқ пилла уруғидан 101, Режаматова 92, Муҳаммедова 80 килограммдан пилла териб олдилар.

Фрунзе номли колхоз пиллачилари ҳам оқ пилла уруғи тутиб, шундай юқори ҳосил олишга муваффақ бўлдилар. «Бўстонлиқ» совхозида оқ пилла уруғидан тутилиб 41 тонна пилла йиғиб олинди.

Оқ пилла уруғи кам барг сарфланиши, кўп даромад олиш жиҳатидан ҳам, бағдот сортли пиллага қараганда кўпроқ ипак тола бериши жиҳатидан ҳам жуда фойдалидир. Шунинг учун Бўстонлиқ районидаги барча колхозларда ва совхознинг бўлимларида оқ пилла уруғи тутишга қизиқиш катта.

Бу йил районимиз меҳнаткашлари 1500 қути пилла тутиб ҳар бир қути уруғдан 50 килограммдан пилла териб олиш мажбуриятини олдилар. Ҳозир районда олинган мажбуриятни муваффақиятли бажариш учун қизғин тайёрлик кўрилмоқда. Пиллачилик бригада бошлиқлари, агротехниклар тайёрлайдиган қисқа муддатли курсда 40 киши ўқиб чиқди. Колхоз ва совхознинг бўлимларидаги пиллачилик звено бошлиқлари, инкубаторда ишловчилардан 300 киши ўқитилиб тайёрланди. Бу ихтисосли пиллачилик кадрлари давлат аҳамиятига эга бўлган муҳим ишда ҳеч шубҳасиз ўз вазифаларини шараф билан бажарадилар.

Бўстонлиқ районининг бағри кенг, ҳавоси тоза, пиллачиликни яна ҳам ривожлантириш учун район жуда катта имкониятларга эга. Районимиз область районлари ўртасида бундан кейин ҳам кўпроқ пилла етиштириб бера оладиган район бўлиши мумкин, пиллачиларимиз мана шунинг учун курашмоқдалар. Шу мақсадда бу йил мавжуд тутзорларни кенгайтиришга киришиб, «Қозоғистон ССР 30 йиллиги», Нариманов номли, Калинин номли, Фрунзе номли ва бошқа колхозларда 11 минг туп тут кўчати ўтқазилди.

Бўстонлиқ район меҳнаткашлари партиямизнинг Чақириғига жавобан пиллачиликни ривожлантириш учун барча тадбирларни амалга оширмоқдалар.

Ф. НАЗАРОВ.
Бўстонлиқ район ипакчилик бўлимининг мудири.

Пилладан кўп ҳосил етиштирамиз

Районимиз колхозчилари картошка ва сабзавот, ҳамда чорвачиликдан йилдан-йилга катта даромад олиб келмоқдалар. Колхозчилар пилла ҳосилини кескин ошириш учун курашаётирлар.

1958 йилда Қорасув райони давлатга 42 тонна оқ пилла ҳосили етказиб бериш мажбуриятини олди. Бизда бу юксак мажбуриятни бажариш учун ҳамма имкониятлар бор.

Оқ пилла қурти — мўл пилла беради. Шунинг учун ҳам бу йил райондаги барча колхозларда оқ пилла қуртини боқишга тайёргарлик кўрилаётир. Шу йилнинг бошларида пиллачи агротехниклар билан семинар ўтказилиб, уларга пилладан қандай қилиб мўл ҳосил етиштириш тўғрисида батафсил сўзлаб берилди, илғорларнинг тажрибаси ўртоқлашилди. Семинар қатнашчилари машғулот ва суҳбатлардан мамнун ҳолда колхозларга жўнаб кетган эдилар. Шунинг учун ҳам баҳорги пилла қурти боқишга тайёргарлик кучайтириб юборилди. Биринчи навбатда ипак қурти уруғини очириб берувчи инкубаторияларни тахт қилиб қўйишга аҳамият берилди. Қурт боқиладиган хоналар керакли асбоб-ускуналар билан жиҳозланиб, мавсумга тахт қилинди, ҳар бир хонага иссиқликнинг нормаль даражада бўлиб туришини таъминлайдиган плиталар ўрнатилди.

Район колхозларида ипак қуртининг озуқа базаси — тутчиликни ривожлантиришга ҳам алоҳида эътибор берилиб, қатор ишлар қилинди. Жумладан, эски тутзорларнинг таги механизация кучи билан юмшатилиб, ҳар гектар ердаги тутзорга 300-400 килограмм ҳисобидан минерал ўғит солинди ва суғорилмоқда. Бу иш Ленин номли, Свердлов номли, Максим Горький номли ва «XVIII партсъезд» колхозларида айниқса, яхши йўлга қўйилган. Шунингдек, янги тут кўчатлари ўтқазиб, тутзорларни кенгайтириш юзасидан белгиланган планнинг ҳам бажарилишига эришиш учун курашилаётир. Ҳозирги кунга қадар 45 минг тут кўчати колхозларга тарқатилди ва бу кўчатлар агротехника қоидаларига риоя қилиниб, сифатли ўтқазилди.

Район пиллачилик бўлими ходимлари колхозлардаги пиллачилик звено бошлиқларини йиғиб, улар билан бирнеча бор тушунтириш ишлари олиб бордилар. Бу каби тадбирларнинг амалга оширилиши натижасида баҳорги пилла қурти боқишни намунали ўтказиш учун зарур шарт-шароитлар вужудга келтирилди.

Шу кунларда пиллачилик агротехникларидан Акбарова, Ж. Ўлмасова каби ўртоқлар колхозчилар орасида пилла қурти боқишга оид суҳбатлар ўтказиб, илғорларнинг тажрибасини оммалаштираётирлар. Бу суҳбатларда пилла қуртини қандай қилиб боқиш, қайси даврларда қандай тартибда озиқлантириш ва бошқа темалар алоҳида ўрин эгаллайди.

Район пиллачилари оқ пилла қуртини боқишга пухта тайёргарлик кўриб, пилла ҳосили етиштириш юзасидан олган мажбуриятларини муваффақиятли бажариш учун барча тадбирларни амалга ошираётирлар.

Карима ОРИПОВА,
участка агрономи.

ОСИЁ ВА АФРИКА МАМЛАКАТЛАРИ БИРДАМЛИГИ КЕНГАШИ ВАКИЛИНИНГ ЎЗБЕКИСТОНДА БЎЛИШИ

Осиё ва Африка мамлакатлари бирдамлиги Кенгашининг вакили Азиз Шариф Тошкентда бир неча кун меҳмон бўлиб турди. Азиз Шариф Жазоирнинг мустақиллиги кунини ўтказишда қатнашиш учун Совет Иттифоқига келган эди.

Азиз Шариф Тошкентда бўлган вақтида республикадаги турли жамоат ташкилотларининг вакиллари билан, фан ва маданият арбоблари билан учрашди. У Ўзбекистон ССР Фанлар академияси Шарқшунослик институтининг чет эл Шарқи халқлари тарихини ва экономикасини ўрганувчи олимлари фаолияти билан ғоят қизиқиб танишди. Меҳмон чет эллар билан маданий алоқа қилувчи Ўзбекистон жамиятида композиторлар, ёзувчилар, артистлар, архитекторлар билан суҳбатлашди. Меҳмон уларга қарата нутқ сўзлаб, ўзбек халқи Осиё ва Африка мамлакатлари бирдамлиги Қоҳира конференциясининг қарорларини якдиллик билан қўллаб-қувватлаётганлигини, араб халқларининг мустамлакачиликка қарши, озодлик ва мустақиллик учун олиб бораётган курашига хайрихоҳлик билан қараётганлигини мамнуният билан таъкидлади.

Азиз Шариф Қорасув районидаги Ленин номли колхозни бориб кўрди, Ўрта Осиё ва Қозоғистон мусулмонлари Диния назоратида бўлди, Навоий номидаги ўзбек давлат опера ва балет театрида «Дилором» операсини ҳамда концертни тамоша қилди.

«Правда Востока» редакциясида ўтказилган матбуот конференциясида Азиз Шариф Осиё ва Африка мамлакатлари бирдамлиги Кенгашининг фаолияти тўғрисида, Араб Шарқи халқларининг ҳаёти тўғрисида сўзлаб берди.

Азиз Шариф Тошкентдан жўнаб кетиши олдидан матбуот ва радио учун берган баёнотида Ўзбекистонда бўлган вақтида олган таассуротларини айтиб берди.

Азиз Шариф Совет Иттифоқи бўйлаб саёҳатини давом эттириб, Тошкентдан Сталинободга жўнаб кетди. (ЎзТАГ).

Съездда партиянинг душманлари — Бухарин, Троцкий, Преображенский ва бошқалар бир мамлакатда социалистик революция ғалабаси тўғрисидаги ленинча таълимотга қарши чиқиб, бир мамлакатда, айниқса Россияда социалистик революция ғалаба қилиши мумкин эмас, дастлаб Ғарбий Европа мамлакатларида социалистик революция бўлиши мумкин, сўнгра Россияда социалистик революция бўлиши керак, деб даъво қилдилар. Съезд уларга қақшатғич зарба берди ва социалистик революцияни Россия пролетари бошлаб, ўз ғалабаси билан Европага намуна бўлиши ва йўл кўрсатиб бериши мумкин, деб кўрсатди.

Съезд помешчикларнинг ерларини мусодара қилиш ва мамлакатдаги ҳамма ерларни национализация қилиш, ишлаб чиқариш ва маҳсулот тақсимоти устидан ишчи контроли ўрнатишдан иборат большевикларнинг иқтисодий платформасини муҳокама этди ва тасдиқ қилди.

VI съезддан сўнгги даврда ҳам коммунистик партия сафлари ва унинг омма ўртасидаги таъсири тинмай ўсаберди. Меҳнаткашларнинг бошқа оммавий ташкилотлари ҳам ўсди ва мустаҳкамланди. Июлда мамлакатда касаба союзларнинг 1,5 миллион аъзоси бўлиб, октябрга бориб 2 миллионга етди, булардан бир миллиони Петроград билан Москвада эди. Москва тўқимачилар союзининг фабрика-завод комитетига сайланганларнинг 83 проценти большевиклар, фақат 17 проценти меньшевик ва эсерлар эди.

Армияда ҳам революцион ҳаракат кучайиб борди. Июлдан сентябргача солдатларнинг революцион чиқишлари 10 баравар ошди. В. И. Ленин армияда иш олиб борган большевикларга бевосита раҳбарлик қилди. Солдат ва матрослар орасида Веревский, Ворошилов, Дзержинский, Кедров, Коллонтай, Криленко, Куйбишев, Мясников, Свердлов, Сталин, Фрунзе ва бошқа ўртоқлар кўп ишлар қилдилар. 15 сентябрдан 5 октябргача ғарбий фронтлаги коммунистлар сони тўрт баравар ошди. 500 ҳарбий ва ёрдамчи кемага эга бўлган Болтиқ флоти большевиклар томонига ўтди.

Революцион ҳаракатнинг тобора кучайиб борганлиги, революцияга қарши генерал Корнилов исёнининг тор-мор қилинганлиги ва Советларга ўтказилган сайловлар натижасида уларнинг сиёсий составида ўзгариш бўлиб, большевиклашганлиги В. И. Ленинга, партияга «Бутун ҳокимият Советларга!» деган шиорни яна майдонга ташлаш имкониятини берди. Бироқ бу энди эски шиор эмас эди. Бу шиор янги мазмунга эга эди. Бу шиор қуролли қўзғолон кўтариш, пролетариат диктатурасини қўлга киритиш тўғрисидаги шиор эди. Большевиклар Советлардаги кўпчиликни эгаллаб олганларидан кейин меньшевиклар билан эсерларнинг шармандасини чиқариб яккалаб қўйдилар, социалистик революциянинг сиёсий армиясини туздилар.

Большевиклар партияси бевосита В. И. Ленин раҳбарлиги остида қуролли қўзғолонни тайёрлади.

В. И. Ленин ўзининг «Большевиклар ҳокимиятни олишлари керак», «Марксизм ва қўзғолон» деган директив хатларида, «Чеккадаги кишининг маслаҳатлари» деган мақоласида ғолибона қуролли қўзғолон планини тузиб берди. Барча большевистик ташкилотлар ана шу ленинча қўзғолон планини тўла равишда амалга ошириш учун курашдилар.

Марказий Комитет қарорига мувофиқ Ленин 7 октябрда яширин суратда Виборгдан Петроградга келди. Подпольедан туриб у большевикларнинг Петроград конференциясига раҳбарлик қилди. Конференция учун тезислар ёзди ва яширин мажлисда ўқиб эшиттириш учун хат ёзди, бу хатда ҳам қуролли қўзғолон қилиш зарурлигини кўрсатди.

10 октябрда большевиклар партияси Марказий Комитетининг тарихий мажлиси бўлди. Мажлис Ленин таклифи билан қуролли қўзғолон ҳақида қарор қабул қилди. Бу мажлисда Зиновьев билан Каменев қуролли қўзғолонга қарши бўлдилар. Марказий Комитет уларга қақшатғич зарба берди. Петроград Совети қошида легал орган сифатида Ҳарбий революцион комитет тузилди. Бу комитетга Подвойский, Антонов-Овсеенко, Свердлов, Дзержинский, Бубнов, Сталин, Гусев, Садовский ва бошқа ўртоқлар кирдилар.

1917 йил 16 октябрда РСДРП(б) Марказий Комитетининг кенгайтирилган мажлиси бўлиб ўтди. В. И. Ленин Марказий Комитетнинг 10 октябрь мажлиси тўғрисида доклад қилди. Я. М. Свердлов қуролли қўзғолонга тайёрлик тўғрисида қисқача маълумот берди. Петроград комитети ва Марказий Комитет ҳарбий бўлимининг маълумотлари ҳам эшитилди. Бу қилинган доклад ва маълумотлардан ишчилар синфи, революцион солдат ва матросларнинг партияни қувватлашга, қуролли қўзғолонни амалга оширишга тайёр эканликлари аниқланди. Бу мажлисда ҳам революция хоинлари Зиновьев ва Каменев қуролли қўзғолонга қарши чиқдилар. Мажлис уларнинг позициясини қоралади ва қуролли қўзғолон қилиш тўғрисида қарор қабул қилди.

Марказий Комитетнинг иккала мажлисида ҳам зарбага учраган Каменев билан Зиновьев хоинлик қилиб меньшевикларнинг «Новая жизнь» деган газетасида қуролли қўзғолон тўғрисидаги большевиклар Марказий Комитетининг қарорига қарши ўзларининг мақолаларини босиб чиқардилар. В. И. Ленин Зиновьев билан Каменевни партияга қарши хиёнат қилувчилар, шармандаларча штрейхбрехерлик қилдилар, деб айблади.

Троцкий Советларнинг II съездигача қуролли қўзғолонни бошламасликни таклиф қилиб, мувақкат ҳукуматга қарши қўзғолонни бостириш учун олдиндан ҳозирлик кўриш имкониятини беришга уринди. В. И. Ленин Троцкийнинг позициясига қаттиқ зарба берди.

Революция сотқинлари томонидан огоҳлантирилган контрреволюция социалистик революция кучларини тор-мор қилиш учун зўр бериб тайёрлик кўрди. 18 октябрда мувақкат ҳукумат ўзининг яширин кенгашида большевикларга қарши кураш учун фронтдан содиқ қўшинлар келтириш, Петроградаги барча кучларни сафарбар қилиш, Советлар съезди очилишидан бир кун аввал Смольнийни босиб олиш, большевиклар Марказий Комитетини ва Ҳарбий революцион комитетни қамоққа олишдан иборат планни қабул қилди.

Большевистик партия Марказий Комитетининг мажлисида тузилган Ҳарбий-революцион комитет октябрда Петроград гарнизонининг барча қисмларига, Болтиқ флоти кемаларига, йирик ҳарбий корхоналар ва муассасаларга ўз комиссарларини тайинлади. Бу комиссарларга фақат Ҳарбий-революцион комитетнинг буйруғини бажариш вазифаси топширилди. Шундай қилиб Ҳарбий-революцион комитет Петроград гарнизонининг ҳақиқий раҳбарига айланди.

Ташаббусни ўз қўлига олиш мақсадида 24 октябрда эрта билан мувақкат ҳукумат революцияга қарши ҳужумни бошлаб, большевистик партиянинг марказий органи «Рабочий путь» газетасини ёпишга, Смольнийни босиб олишга уринди. Ҳарбий-революцион комитет буйруғига мувофиқ гвардиячилар ва революцион солдатлар «Рабочий путь» газетаси редакциясини ва Смольнийни сабот билан ҳимоя қилдилар.

«Революционерлар, — деб ёзган эди В. И. Ленин 24 октябрда, — бугун ғалаба қилмоқлари мумкин бўлган (бугун ғалаба қилишлари ҳеч шубҳасиз бўлган) ҳолда ишни эртага қолдириш билан кўп нарсани қўлдан бериб қўйиш хавфи остига қўйсалар, тарих революционерларнинг бундай сусткашлигини сира кечирмайди». (Асарлар, 26 том, 69 бет).

24 октябрдан 25 октябрга ўтар кечаси В. И. Ленин қўзғолонга бевосита раҳбарлик қилиш учун Смольнийга келди. Ленин томонидан ишлаб чиқилган қуролли қўзғолон плани амалга оширилди. 25 октябрда эрта билан Петроградининг телефон станцияси, телеграфи, радиостанцияси, Нева кўприги, вокзаллари, энг муҳим муассасалар қўзғолон кўтарган ишчи ва солдатлар томонидан ишғол қилинди. Қўзғолон ғалаба қилди.

1917 йил 25 октябрь эрта билан соат 10 да Ҳарбий революцион комитет Ленин томонидан ёзилган «Россия гражданларига» деган тарихий мурожаатни эълон қилди, бу мурожаатда мувақкат ҳукуматнинг ағдарилганлиги ва ҳокимиятнинг ишчи ва солдат депутатлари Советлари қўлига ўтганлиги тўғрисида маълум қилинган эди.

25 октябрь (7 ноябрь) кечқурун соат 10 дан 45 минут ўтганида Петроградда, Смольнийда Советларнинг Бутунроссия II съезди очилди. Съездда большевиклар жуда кўпчиликка эга эдилар. Съезд бутун ҳокимият марказда ҳам, жойларда ҳам Советлар қўлига ўтганлигини эълон қилди, Совет ҳокимиятининг сулҳ тўғрисидаги, ер тўғрисидаги ленинча декретларини қабул қилди ҳамда В. И. Ленин бошчилигида биринчи ишчи-деҳқон ҳукуматини—Халқ Комиссарлари Советини тузди. 2 ноябрда Москвада қуролли қўзғолон ғалаба қилди ва ҳокимият Москва Советлари қўлига ўтди.

Петроград ва Москвада социалистик революция ғалаба қилгандан кейин 25 октябрдан 4 ноябргача Минск, Иваново-Вознесенск, Луганск, Екатеринбург, Қозон, Уфа, Самара, Саратов, Нижне Новгород, Тверь, Ростов-Дон, Тошкент, Боку ва бошқа шаҳарларда ҳам социалистик революция ғалаба қилиб, ҳокимият Советлар қўлига ўтди.

Инсониятнинг улуғ доҳиси В. И. Ленин тузган ва курашларда чиниқтирган Совет Иттифоқи Коммунистик партияси 1917 йилги Улуғ Октябрь социалистик революциясининг тарихий ғалабасини таъмин этди, инсоният тарихида янги даврни — империализмнинг емирилиши ва коммунизмнинг тантана қилиши даврини бошлаб берди. В. И. Ленин тузган ва асос солган Совет давлати ўз тараққиётининг 40 йилдан ортиқ даври ичида энг ҳаётчан, энг қудратли тузум эканлигини исбот этди.

С. САЙДАЛИЕВ.

Тамошабинларга яхши хизмат қилаётган кинотеатр

Ҳар бир шаҳарнинг ўз ёдгорликлари, хушманзара ерлари ва гўзал жойлари бўлади. Тошкент айниқса ям-яшил либоси, обод парклари, янги-янги проспектлари, мухташам бинолари, ажойиб кино ва театрлари билан машҳурдир. Шаҳарнинг «Родина» кинотеатри тошкентликларнинг энг севган жойлари, ажойиб архитектура ёдгорлиги ва йирик маданият ўчоғи ҳисобланади. Тошкентликлар ўзларига меҳмон бўлиб келган узоқ ва яқин кишиларга ғурур билан:

— «Родина»да бўлганмисиз? Юринг бир кўрсатай. Баҳри-дилингиз очиладиган жой. Янги фильм келибди, тамоша қиламиз, — деб меҳмонини бу муҳташам бинога бошлайди.

«Родина» кинотеатри доимо гавжум

Навоий проспектининг Комсомол майдони яқинига жойлашган «Родина» кинотеатри биноси узоқдан киши эътиборини жалб қилади. Унинг миллий нақшлар билан безалган колонна ва карнизлари, нафис ва улуғвор ишланган деворлари киши эътиборини тортади. Шинам тамоша зали, безакдор фойелар, ўқишхонаси, эстрада концерти зали, буфет ва бошқалар тамошабинлар хизматида.

Тамошабин сеанс бошлангунча асло зерикмайди. У актуал темадаги виставкани тамоша қилади, машҳур ва севикли киноартистлар, операторлар, рассомлар, режиссерларнинг портретларини кўздан кечиради. Хоҳласа катта стол устига териб қўйилган турли газета ва журналларнинг янги сонлари билан танишади. Махсус киоскадан бадиий адабиётлар сотиб олиш ҳам мумкин.

Тамошабин эстрада оркестрининг концертини тинглайди, ҳужжатли фильмларни кўра олади.

— Яқинда экрани энига бир метр келадиган телевизор сотиб оламиз, — дейди кинотеатр директори ўртоқ Н. Васлиев. — Ҳозир залга эса экрани кичикроқ телевизорлар қўйилган.

«Родина» кинотеатри ҳозирги замон кинотехникасининг энг мукаммал ва янги аппаратуралари билан ускуналанган, бу ерда кенг экранли ва стереофоник овозли фильмларни кўрсатиш учун махсус экран, 48 радиокарнай ўрнатилган. Кучли вентиляция установкаси ҳавонинг тоза, қишда иссиқ, ёзда салқин бўлишини таъминлайди.

Кинотеатр халқ ўртасида катта шуҳрат қозонган. Бу ерда одам жуда қалин бўлади. Қисқа вақт ичида «Товаришч» денгизга чиқади», «Жануб қуёши остида», «Бахтли ёшлик» каби фильмлар тўплами ҳамда «Пролог», «Илья Муромец», «Дон Кихот», «Днепр қўшиқлари», «Энг яхши йиллар» сингари кенг экранли бадиий фильмлар кўрсатилди. Айниқса Алексей Толстой трилогияси асосида суратга олинган «Опа-сингиллар» кенг экранли фильми катта муваффақият қозонди.

Қирқ бир кун давомида бу фильмни 45 мингдан ортиқ киши коллектив бўлиб тамоша қилди. 2080 ташкилотнинг коллектив бўлиб фильмни кўриш ҳақидаги аризаси қабул қилинди. Булардан ташқари 225 минг тамошабин ана шу ажойиб фильмни келиб кўрди. Ўзбекистонда меҳмон бўлган 15 чет эл делегациясининг аъзолари ҳам кинотеатрда бўлдилар, улар бой таассуротларини ёзиб қолдирдилар.

Кинотеатр ўқиш залида

...Бу ерда эрталаб соат тўққизданоқ фильмлар кўрсатила бошланади. Ҳар куни қўйиладиган саккиз сеансда заллар тўла бўлади. Ҳар сеансда 770 киши тамоша кўради.

Кинотеатр коллективи 1957 йил ишлаб чиқариш планини муддатидан илгари бажарди. Бир йил давомида бир миллион юз минг тамошабинга хизмат қилинди. Бу йил биринчи кварталида 411 минг кишига кино кўрсатилиб, план 104 процент қилиб бажарилди. Ҳозир кўрсатилаётган «Уч денгиз оша саёҳат» бадиий фильми ҳам катта муваффақият қозонмоқда. Иккинчи кварталда «Опа-сингиллар» фильмининг иккинчи серияси ва бирқанча янги кенг экранли чет эл фильмлари кўрсатилади.

Шундай қилиб, бу маданият ўчоғида пойтахт меҳнаткашлари бадиий фильмларни роҳат қилиб тамоша қилиш билан бирга маданий хордиқ чиқара оладилар. Бунда кинотеатр коллективининг хизмати катта. Рассом В. Разваляев, киномеханиклардан Кашиф Умархўжаев, Маҳмуд Ҳакимов, Турғун Дўсмуҳамедов ва технолог А. Вдовин ўртоқлар ўз қобилиятларини ишга солиб тамошабинларга маданий хизмат кўрсатишни тобора яхшиламоқдалар. Шунингдек ходимлардан Саттюрова, Тўлаганова, Пўлатхўжаева, Охунжонова, Раҳимов, Ғаниева, Паршина сингари ўртоқларнинг ҳам хизматларини алоҳида қайд қилиб ўтиш керак. Ана шу ишчан ва камтар ходимлар кинотеатрни пойтахт меҳнаткашларининг севимли жойига айлантиришда фидокорона меҳнат қилмоқдалар.

Кинотеатр буфетида

М. Комлев ва Б. Сиддиқов фотолари.

ВЕНГРИЯ ЖАМОАТЧИЛИГИНИНГ ДИҚҚАТ МАРКАЗИДА

БУДАПЕШТ, 6 апрель. **(ТАСС махсус мухбири).** Совет Иттифоқи Партия-Ҳукумат делегациясининг Венгрияда бўлиши Венгрия жамоатчилигининг диққат марказида турибди. Газеталар делегациянинг Озодлик кунига бағишланган тантаналарда иштирок этиши тўғрисидаги, совет меҳмонларининг Сталинварошга борганлиги тўғрисидаги, Н. С. Хрушчевнинг Адонь қишлоғи аҳолиси билан, Дунай металлургия комбинати ишчилари ва инженерлари билан, Сталинварошда митинг қатнашчилари билан учрашувлари ва улар билан суҳбатлашуви тўғрисидаги катта репортажларни босиб чиқармоқдалар. Газеталарда митингда сўзланган нутқлар, жуда кўп фотографиялар босилмоқда. Газеталар Партия-Ҳукумат делегациясининг Венгрияга қилган жавоб визити ҳар томонлама Венгрия-Совет ҳамкорлигини, иккала мамлакат халқларининг қардошларча дўстлигини янада мустаҳкамлайди, деб таъкидламоқдалар.

Венгрия жамоатчилиги Н. С. Хрушчевнинг 4 апрелда Будапешт меҳнаткашлари митингида сўзлаган нутқига зўр қизиқиш билан қарамоқда.

«Непсабадшаг» газетаси «Тинчлик кучлари билан бирга» сарлавҳали бош мақоласида Совет делегацияси бошлиғининг нутқида Совет Иттифоқининг атом қуроли синовларини бир ўзи тўхтатганлиги тўғрисида гапирилган ва бу масалада АҚШ ҳукмрон доираларининг позицияси танқид қилинган қисмига кўпроқ тўхталиб ўтади.

Венгрия, деб ёзади газета, ўзи озод қилинган куннинг 13 йиллиги кунида жаҳон сиёсатининг диққат марказида турибди. Бу ерда юз бераётган воқеаларни, бу ерда айтилаётган гапларни бутун дунё кузатмоқда, бу гапларни муфассал ўрганмоқда ва уларнинг аҳамиятига баҳо бермоқда. Бунинг сабаби аввало шуки, жаҳондаги етакчи давлатлардан бири — социалистик Совет Иттифоқининг раҳбари Будапешт меҳнаткашлари митингининг минбарида туриб, бутун дунёга мурожаат қилди.

Газета Н. С. Хрушчевнинг Ғарб давлатларига мурожаат қилиб айтган даъватларини келтириб, бундай деб ёзади: Митингда қатнашган ярим миллион кишининг қудратли «ура» садолари ва қарсаклари ана шу тантанали даъватга жавоб бўлди. Ана шу ярим миллион киши ўз ҳаёти ва келажаги учун ташвишланаётган бутун инсониятнинг хоҳиш-иродасини, орзу-тилакларини ифода этади. Биз бунга аминмиз.

ГЕРМАНИЯ ДЕМОКРАТИК РЕСПУБЛИКАСИ, ЧЕХОСЛОВАКИЯ ВА ПОЛЬША ТАШҚИ ИШЛАР МИНИСТРЛАРИНИНГ БЎЛАДИГАН УЧРАШУВИГА ДОИР

БЕРЛИН, 5 апрель. (ТАСС). АДН агентлиги хабар беради: Келгуси ҳафтада Чехословакия Республикаси, Польша Халқ Республикаси ва Германия Демократик Республикаси ташқи ишлар министрлари Прагада учрашадилар. Министрлар уч давлатни қизиқтираётган ва кейинги халқаро воқеаларга боғлиқ бўлган проблемаларни муҳокама қиладилар.

ЖАҲОН ЖАМОАТЧИЛИГИ ЯДРО СИНОВЛАРИНИ ЁППАСИГА ТЎХТАТИШНИ ТАЛАБ ҚИЛМОҚДА

СССР Олий Совети сессиясининг қарори тўғрисида чет элларда баён қилинган фикрлар

Атом ва водород қуроли синовларини Совет Иттифоқи бир ўзи тўхтатиб, тинчлик йўлида янги қадам қўйганлиги ҳали ҳам жаҳон жамоатчилигининг диққат марказида турибди. Яхши ниятли кишилар СССР Олий Совети сессиясининг қарорини табрикламоқдалар ва ядро қуроли синовларини ёппасига тўхтатишни талаб қилмоқдалар.

Совет Иттифоқининг ядро қуроли синовларини бир ўзи тўхтатганлиги тўғрисидаги қарори, деб ёзади Бирмадаги «Нью таймс оф Бирма» газетаси ўзининг бошмақоласида, «Биз ҳамиша тинчлик тарафдоримиз, деб ҳар кун даъво қилаётган Қўшма Штатлар устидан қозонилган энг катта маънавий ғалабадир». Газета совет фани ва техникасининг муваффақиятларига тўхталиб, «Америка пропагандасининг коммунизм ташаббусни ва техника тараққиётини бўғиб қўяди, деган одатдаги даъвоси эндиликда ахлат яшигига ташланди», деб ёзади. Россия ядро синовларини бир ўзи тўхтатган бир пайтда, деб ёзади газета, АҚШ нинг Тинч океанда ва бошқа районларда бундай синовларни ўтказишни давом эттириши Россиянинг техника соҳасидаги устунлигини бутун дунё олдида эътироф қилиш демакдир.

Аргентинада чиқадиган «Нуэстра палабра» газетаси ҳам СССР Олий Советининг қарори тинчликни мустаҳкамлаш соҳасида жуда катта роль ўйнаётганлигини таъкидлайди. Бу қарор, деб ёзади газета, «Совет ҳукуматининг тинчликка интилаётганлигини кўрсатувчи энг яққол далилдир» ва бу қарор бутун дунёда тинчликни мустаҳкамлашга ҳамда халқаро кескинликни юмшатишга ёрдам беради.

Ҳинд жамоатчилиги Совет Иттифоқининг ҳамма ядро синовларини тўхтатиш тўғрисидаги қарорини қизғин маъқулламоқда. «Ассам трибюн» газетаси бундай деб ёзади: «Бу қарор ядро бомбасидан қирилиш хавфи остида қолган инсоният тақдирида бурилиш бошлаб бериши жуда мумкин бўладиган бир ишдир... Бу ҳақдаги хабар Осиё ва Африкада, ҳеч шубҳасиз, жуда катта таассурот туғдиради. Бу хабар Ҳиндистонда биз учун алоҳида аҳамиятга эга бўлди: Бу хабар ҳукуматимизнинг ядро синовларини тўхтатиш тўғрисида буюк давлатларга қилган даъвати биринчи ажойиб муваффақиятга эришганлигидан далолат беради».

Калькуттада чиқадиган «Жугантар» газетаси бундай деб ёзади: «Ўз-ўзидан маълумки, бутун дунёдаги тинчликсевар халқлар ва яхши ниятли ҳукуматлар Совет ҳукуматининг бу инсонпарварлик тадбирини чин кўнгилдан қувватлайдилар ва янги бош министр Хрушчевни табриклайдилар. Хрушчев бош министрлик мансабига ўтиришни мана шу улуғ иш билан бошлаганлиги учун биз жуда хурсандмиз».

Атом ва водород қуроли синовларини Совет Иттифоқи тўхтатганлиги муносабати билан Япония социалистик партияси марказий ижроия комитетининг мажлиси бўлди. Япония социалистик партиясининг Марказий ижроия комитети ўз қарорида мамлакат парламентидан Япониянинг ядро қуроли билан қуролланишини ва ўз территориясида бошқарилувчи снарядлар базалари қуришни тақиқлаш тўғрисидаги декларацияни дарҳол маъқуллашни талаб қилади.

«Нью-Йорк пост» газетаси Элеонора Рузвельтнинг АҚШ сиёсатини танқид қилган мақоласини босиб чиқарди. Элеонора Рузвельт бундай деб ёзади: Совет Иттифоқи ядро ҳарбий синовларини тўхтатганлиги «ҳеч қандай лагерга қўшилмаган, урушдан қўрқаётган ва урушнинг олдини олмоқ учун бирор тадбир кўрилишини истаётган мамлакатлар олдида Совет давлатининг обрўйини кўтарувчи шак-шубҳасиз дипломатик ғалабадир».

Э. Рузвельт, Совет Иттифоқининг бу қарори «жуда яхши позицияни» эгаллашига имкон беради, деб таъкидламоқда. СССР синовларни яна бошлаш учун ҳеч қандай муддат белгиламасдан, бу синовларни яна бошлаб юбориш «бизнинг Совет Иттифоқидан ибрат олиб иш қилишимизга боғлиқ эканлигини» айтмоқда, деб ёзади автор. Э. Рузвельт, АҚШ ва Буюк Британия бу синовларнинг давом эттирилиши учун бутун масъулиятни ўз устларига олишлари лозимлиги ҳақида огоҳлантириб, бундай дейди: «Жаҳоннинг ҳамма халқлари уруш имкониятини тугатмоқ учун негиз солинишини кераклигини айтмоқдалар. Бизнинг Ғарб ҳукуматларимиз буни яхшироқ тушуниб олишлари лозим. Биз «соф» бомба яратамиз деб айтган гапларимиз ҳеч қаерда маъқул бўлгани йўқ. Ғарб дунёсидаги ҳукуматлар шу фактни, ниҳоят, тушуниб олишлари керак эдики, уларнинг халқлари қуролсизланиш учун курашда қандайдир натижалар бўлишини кўришга муштоқдирлар».

(ТАСС).

МИСР ПАХТАСИ ХАЛҚАРО ЯРМАРКАСИ ОЧИЛДИ

ҚОҲИРА, 6 апрель. (ТАСС). Кеча Бирлашган Араб Республикасининг пойтахти—Қоҳирада миср пахтаси Халқаро ярмаркаси очилди. Виставканинг энг катта павильони — Миср пахтаси ва ип-газламалари павильонида — республиканинг пахта етиштириш ва уни қайта ишлашда, шунингдек пахта сифатини яхшилашда ва унинг янги сортларини яратишда эришган муваффақиятларининг ёрқин манзарасини очиб берадиган жуда кўп экспонатлар, моделлар, макетлар ва диаграммалар бор. Павильонда тўқимачилик саноатида қўлланилаётган машиналар қўйилган. Ип-газламадан тикилган кийимларнинг моделларини кўрсатувчи махсус павильон бор.

Ярмаркада расмий равишда 14 мамлакат, шу жумладан Хитой Халқ Республикаси, Чехословакия, Германия Демократик Республикаси, Венгрия, Руминия, Болгария, Югославия, Германия Федератив Республикаси, Италия ва бошқа мамлакатлар қатнашмоқда. Виставканинг расмий қатнашчиси бўлмаган кўпгина мамлакатлар ярмаркада ўзларининг тўқимачилик товарларини, газламаларини ва кийим моделларини кўрсатмоқдалар. Совет Иттифоқи ип-газламалардан тикилган кийимларнинг энг янги моделларини кўрсатишда қатнашмоқда.

Ярмаркани Бирлашган Араб Республикаси Миср районининг экономика ва савдо министри Кайсуни очди.

Бирлашган Араб Республикаси Миср районининг Экономика ва савдо министрининг таклифига мувофиқ ярмаркага чет эллардан меҳмонлар келди. Меҳмонлар орасида СССР Қишлоқ хўжалик министри В. В. Мацкевич, Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалик министри Ж. Хоназаров, халқ демократияси мамлакатларининг давлат арбоблари ва бошқалар бор. Ярмарканинг очилишида Бирлашган Араб Республикасига СССР Маданият министри Н. А. Михайлов бошчилигида визит билан келган Совет маданият арбоблари делегациясининг аъзолари ҳам ҳозир бўлдилар.

«АДАБИЁТ ВА ТУРМУШ» ДЕГАН ЯНГИ ГАЗЕТА

6 апрелда РСФСР Ёзувчилари союзи ташкилот комитетининг органи бўлган «Литература и жизнь» («Адабиёт ва турмуш») газетасининг биринчи сони чиқди. «Халқ билан, партия билан!» сарлавҳали бош мақолада Л. Соболев ёзадики, янги газета ўзининг биринчи таъсис этувчи съездига ҳозирлик кўраётган Россия Федерациясы ёзувчиларининг ёш ижодий ташкилоти учун амалий жиддий ёрдам беради. Газетанинг бу сонида СССР Ёзувчилар союзи президиумининг табрикномаси босилган.

Михаил Шолохов газетхонларга ва газета ходимларига самимий истаклар билан мурожаат қилади.

Газета ҳафтада уч марта чиқади. (ТАСС).

ТОШКЕНТ ОСТИДА ҚАЙНОҚ ДАРЁ

Республика пойтахти Тошкент яқинида 1880 метр чуқурликдан қайноқ, шифобахш кучли сув фонтани отилиб чиқди. Мутахассис врачларнинг хулосасига кўра янги минерал сув манбаи ғоят шифобахш бўлиб, бой бальнеологик хусусиятларга эгадир.

Ер ости бойликларини қидирувчи ҳамда медицина олимларининг Тошкент ва унга туташ районлар тагидан жуда чуқурликда қайноқ дарё оқиши ҳақидаги фикрлари тасдиқланди. Бу дарёнинг умумий сатҳи 15 минг квадрат метрдан ортиқроқдир. Скважиналарни янада чуқурроқ қилиб кавлаш пойтахт саноат корхоналарини теплофикациялаш, шунингдек, иссиқ сувдан аҳолининг маиший эҳтиёжларида фойдаланиш ишларини кенг йўлга қўйишда имконият беради.

(«Правда», 6 апрель).

ФУТБОЛ

«МЕҲНАТ РЕЗЕРВЛАРИ» ҒАЛАБАСИ

Ўтган дам олиш куни Тошкентдаги «Пахтакор» марказий стадионида «Б» классда ўйновчи «Меҳнат резервлари» (Тошкент) ва «Ғайрат» (Олмаота) футбол командалари ўртасида ўртоқлик учрашуви бўлди.

Ўйин бошланишданоқ меҳмонлар актив ҳужумга ўтиб, ўз рақиблари дарвозасига бир тўп киритишга муваффақ бўладилар. Илгариги ўйинлардаги камчиликларидан тўғри хулоса чиқарган тошкентлик футболчилар бу сафар бирмунча дуруст ўйнадилар. Улар кенг майдон бўйлаб ҳужумга ўтиш натижасида қувончли муваффақиятларни қўлга киритдилар. Ўйиннинг биринчи ярмида 7-номерли ҳужумчи Фозилов маҳорат билан ҳисобни тенглаштиради, иккинчи ярмида эса чап қанот ҳужумчиси Беляков иккинчи тўпни киритади.

М. МИРЗАҚОБИЛОВ.

Телевизор Экранида

8 апрелда

19.20. Кичкинтойлар учун концерт.

20.00. «Бизнинг Ўзбекистонга келинг» номли кинофильм.

21.00. Муқимий номли театр артистлари ижросида концерт.

Редактор З. ЕСЕНБОЕВ.

Авиаинженер Анант Шридар КАРНИКнинг ҳикояси

Кейин олдимизга полициячи келди. У бизни дўконга таклиф қилди-да, инглиз тилини яхши биладиган маҳаллий ўқитувчи ёрдамида отларимизни ёзиб олди, бирор ҳужжатларингиз борми, деб сўради. Лекин афсуски ҳеч қандай ҳужжат йўқ эди. Фақат аллақандай бир тасодиф туфайли Патхакда ҳинд авиакомпаниясининг қанот нусха эмблема тикилган камзилидан бир парчаси йиртилиб сақланиб қолган экан.

Полициячи такаллуф билан хайрлашар экан, сизлар ҳақингизда муниципалитет комиссарига хабар қиламан, деб ваъда берди. Ярим соат ўтгач, муниципалитет ходими бизни олиб кетгани келди. Ходим бизни яхши дам олаоладиган уйга олиб бориш ҳақида топшириқ олганлигини айтди. Меҳмондўстлиги учун ташаккур айтиш мақсадида дўкондорга яқинлашганимда деворда доктор Сукарнонинг портретига кўзим тушиб қолди, доктор Сукарнонинг ҳам бошида қора қалпоқча. Демак, биз Индонезияда эканмиз! Бизга биродарона муносабатда бўлаётган чинакам дўстларимиз даврасига тушибмиз.

Кўча тоқат қилиб бўлмайдиган даражада иссиқ. Мисдек қизиган ер оёқни жиз-жиз куйдиради. Очиқ дераза ва эшиклар ёнида турган кишилар қизиқувчан ва ҳамдард кўзларини узмай биз билан хайрлашардилар.

Торгина кўприкча орқали каналдан ўтиб, яшилликларга кўмилган, харсанг тошлардан солинган уйга етдик.

— Сизларнинг резиденцияларингиз худди мана шу бўлади, — деди йўлбошқарувчимиз. Биз кенггина хонага кирдик. Уйнинг муздек ҳавоси танларга ором берди. Ҳаммаёқ озода, ёғ тушса ялагундай, айниқса оппоқ чойшаблар ёпилган уч ўрин ажралиб турарди. Қулай кроватларга чўзилиб қанчалик ҳузур қилганимизни баён қилишга ожизман. Умрим бино бўлиб бунчалик ҳузур қилган эмасман...

Энди ётган ҳам эдикки, шаҳарча аҳолиси «доктор» деб ҳурматлайдиган маҳаллий аптекарь келиб қолди. У ёрдамчиси билан яраларимизни ювиб, боғлашга киришди. Товоним билан қўлимдан ташқари миям ҳам шикаст еган экан. Каттагина бу жароҳат илгари унча безовта қилмаганлигига ўзим ҳам ҳайрон қолдим. «Доктор» индамай қайчини олди-да, сочимни ола бошлади. Кейин у ассистентига хирургия операцияси учун зарур нарсаларни тайёрлашни буюрди. Ярамни врач эмас, балки узоқ бир оролда яшовчи таҳсил кўрмаган бир табиб тикишини ўйлаб қўрқдим. Операцияга розилик берсаммикин, ёки Сингапурга етиб олгунимизча чидаб турсаммикан деб Дикшит билан маслаҳатлашиб олдим. Лекин Дикки «розилик берганинг маъқул» деб маслаҳат қилди.

«Доктор» иймaниб турганимни кўриб кўнглингизни тўқ қилинг, госпиталь врачларидан қолишмаймиз, деб тинчитиб қўйди.

Менга пенициллин укол қилишди, наркоз билан этимни ўлдириб, ярамни тикишди.

Бизга табиблар ишларини тугатиб бўлган ҳам эдики, хонамизга оқ кийимлик уч эркак кирди. Булар муниципалитет комиссари билан унинг ҳамкасблари эди. Улар «Кашмир маликаси» экипажи ва пассажирларининг ҳалокати муносабати билан чуқур таассуф билдиришди.

Энг кейин баланд бўйли, кенг яғринли, денгизчи кийимидаги бир киши кириб келди.

—«Тепи» пароходи капитанининг старший ёрдамчисиман, — таништирди ўзини у. — Келолмай қолган капитанимиз ўрнига сизлар билан гаплашгани келдим. У нима учун учрашмоқчи бўлганликларингизни фаҳмлаб, кема жўнашга тайёр, лекин сизларни олиб кетиш учун тўхтаб турибди, деган хабарни айтиш учун мени вакил қилиб юборди.

Капитан ёрдамчиси гапини тугатиши биланоқ эшикда турган ёш денгизчини чақирди, биз шуон кийимкечакли тугунни олдик. Дикшит, Патхак ва мен жуда хурсанд бўлиб катта бўлишига заррача ҳам эътибор бермай озода кўйлак ва шимларни кийиб олдик.

Шундай қилиб, бизни иззат-икром ва меҳрбонлик билан кутиб олган Сидханавнинг меҳмондўст аҳолиси билан хайрлашадиган бўлдик.

— Оролликлардан юзлаб кишилар бизни кузатгани чиқди. Қайиқ турган жойга яқин ерда бизни чол набираси билан кутиб турган экан. Биз уларни туғишганларимиздек қучиб, бизга кўрсатган шунча илтифотлари учун чин кўнгилдан ташаккур айтдик-да, пароходга йўл олдик.

(ДАВОМИ БОР).

(Боши газетанинг 2, 5, 9, 14, 18, 19, 23 март, 4 ва 6 апрель сонларида).

МУШТУМ

журнали обуначилари диққатига!

«Муштум» журнали 1958 йилнинг июлидан бошлаб ойига икки марта чиқади. Шу муносабат билан журналнинг обуна баҳоси ҳам ойига бир ярим сўм ўрнига 3 сўм бўлади.

Обунангизни 1958 йил охиригача давом эттириш учун, обуна бўлган жойингизда 9 сўмдан қўшимча ҳақ тўлашингиз керак.

Янгидан обуна бўлишни хоҳлаганлар ҳамма «Союзпечать» ва почта бўлимларига мурожаат қиладилар. Обуна баҳоси май ойидан йил охиригача — 12 сўм.

«Қизил Ўзбекистон», «Правда Востока» ва «Ўзбекистони сурх» бирлашган нашриёти.

Ўзбекистон ССР Алоқа министрлигининг Матбуот тарқатиш бўлими — «Союзпечать».

«ГЛАВГОЛОДНОСТЕПСТРОЙ» ЁҒОЧСОЗЛИК КОМБИНАТИГА

комбинатда ва цехларда ишлаш учун, **ёғочсозлик билан таниш инженер-техник ходимлар** ва кўп йиллик стажга эга бўлган **практиклар,** шунингдек **қурувчи инженер**

КЕРАК

Тошкент шаҳар, Киров район, Жоми кўчаси, 229-уйда кадрлар бўлимига мурожаат қилинсин (6-троллейбуснинг охирги остановкаси).

ТЕАТР ВА КИНОЛАРДА:

НАВОИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 10/IV да **Дилором.**

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — 9/IV да **Сатира, юмор ва қизиқчилик кечалари,** берберг **арслонларини ўргатувчи В. Денисов гастроли** ва Бурят-Мўғулистон АССРда хизмат кўрсатган артист **А. Галсанэ** раҳбарлигидаги **бурят-мўғул аттракционининг давоми.** Тамоша кеч соат 8 да бошланади. Билетлар сотилмоқда.

«ИСКРА», «ЎЗБЕКИСТОН» — кундуз ва кечқурун янги киноповесть **Қардошлар.**

«ЁШ ГВАРДИЯ» — эрталаб соат 10 да **Бўрон болалари,** кундуз ва кечқурун **Қардошлар.**

Виктор Малясов кўчаси, 23-уйда турувчи **Владимир Андреевич Дегтярёвнинг** Кафанов кўчаси, 7-уйда турувчи Кира Ивановна Дегтярёвадан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент шаҳар, Марказий район, 2-участка халқ судида кўрилади.

Тошкент шаҳар, Куйбишев район партия комитети ва район ижроия комитети 1918 йилдан КПСС аъзоси **Фарид Сулаймонович ТОИРОВНИНГ** вафот этганлигини чуқур қайғу билан билдириб, марҳумнинг оиласига таъзия изҳор қиладилар.

РЕДАКЦИЯ ВА НАШРИЕТ АДРЕСИ: Тошкент, «Правда Востока» кўчаси № 34. **РЕДАКЦИЯ БЎЛИМЛАРИНИНГ ТЕЛЕФОНЛАРИ:** коммутатор — 26334 ва 33262 орқали Партия турмуши бўлими — 140. Пропаганда бўлими — 136. Совет қурилиши бўлими — 136, Маданият бўлими — 132. Адабиёт ва санъат бўлими — 29040. Қишлоқ хўжалик бўлими — 135. Саноат ва транспорт бўлими — 34048, 132. Хатлар бўлими — 34048, 156. Маҳаллий ахборот бўлими — 132. Секретариат — 115,50. Эълонлар бўлими — 38142.

Р. 00945. «Қизил Ўзбекистон», «Правда Востока» ва «Ўзбекистони сурх» бирлашган нашриётининг босмахонаси. № Б-447.